Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа в Америцї і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XVI. Ню Йорк. Четвер, 23-го Січня 1908. Число 4 — Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, January 23, 1908. No. 4

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америцї.

Розмет за місяць Децембер 1907.

В.	30	Скробала Антін, ум. Нов. 9 07,	1000.00
В.	72	Гавриляк Петро, ум. Септ. 20 07,	1000.00
В.	119	Лакатош Юрий, ум. Нов. 13 07,	1000.00
В.	7	Пивоварник Юрий, ум. Нов. 13 07,	1000.00
В.	21	Нестер Розалія, ум. Нов. 9 07,	1000.00
В.	11	Дзямба Лукач, ум. Дец. 3 07,	1000.00
В.	33	Ярощак Анна, ж. Ілька, ум. Нов. 18, 07,	400.00
В.	143	З. Мадейчак, ж. Лешка, ум. Нов. 28 07,	400.00
В.	61	Буша Гель. ж. Ів. ум. Нов. 15 07,	400.00
В.	3	Чичила Мар. ж. Ів. ум. Дец. 1 07,	400.00
В.	16	Вагал Марія ж. Мих. ум. Дец. 10 07,	400.00
В.	74	Зубаль Вас. з. на нев. слаб.	100.00
В.	3	Прокіпчак Вас. з. на утр. ока	200.00
В.	173	Руяк Юрій з. на утр. ока,	200.00
В.	3	Прицік Мик. з. на утр. обог ніг,	1000.00
		Разом	9·500·00
		Платня гол. урядників за Децембер	165·00
		Адміністрація Союза за Дец.	108.99
		За руский статут Р. Н. Союза	800.00
		Весь розхід виносить	10 573 99

Розмет платить 8441 членів на цїле посмертне (кождий по 1·20 дол.) і 307 членів на пів посмертного (кождий по 60 цнт.). Крім того кождий член платить за орґан „Союза“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центї, на Ф. Бідних по 1 цнт.

Член на цїле посмертне платить 1·34 дол., а на половину посмертного 74 цнт.

К. Кирчів, предсїдатель. *С. Ядловский*, секретар.
А. Шартонь, касієр.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Січень.

23	Ч.	Григорія ниск.
24	П.	Теодозія вел.
25	С.	Татіяни
26	Н.	По Просв. Єрмила
27	П.	О. в Син. і Ранті от Б
28.	В.	Павла Т., Йоана кущ
29	С.	Поклон вер св. Петр.

— Вісти з Бразилії. Як читаємо в 3-ім числї часописи бразилійських Русинів „Зоря“, то старшина тов. Просьвіта в Куритибі ухвалила отворити українську школу в комнатах товариства, сли зголосить ся достаточне число дїтий. Учитель вже є; а крім того редактор „Зорі“ д. С. Петрицький з'обовязав ся учити безкористно 6 годин тиждневo.

— Рівнож на весну с. р. має прибути до Бразилії о. Павло Петрицький запрошений на парохію Ріоклярску. Буде се перший сьвіцкий сьвященник в Бразилії.

— Підчас розбитя ся корабль „Ґваска“ затонула одна родина руских еміґрантів: Іван Біґус з жінкою і двома тївчатами.

— Дня 2-ого січня іменував Рим ксьондза Й. Кудельку епископом суфраґаном в клївлендскій дієцезії для Чехів. Сьвяченя епископского довершив айр. біскуп Горстман дня 25-ого лютого в Клївленд. Чехи роблять величезні приготовленя, щоб гідно відсьвяткувати іменованє першого свого епископа. Вправдї Чехи мали вже раз епископа Ів. Наймана — однак він був родом Німець, — тепер дістали свого — Чеха.

— Протест проти папскої буллї підписали вже майже всї наші сьвященники, крім кількох кацапів і мадяронів, яким опіка айришских біскупів далеко вигіднїйша для їх здєлок. Рівнож протест від народа уже друкує ся до підпису громадам.

— Оногди в містї Алтуна, Па. відбуло ся незвичайно цікаве польованє з нагінкою на медведя. Медвідь видно вкучив собі монотонне житє в околичних лїсах та вибрав ся погуляти собі троха по містї. Прийшовши тут, довший час бавив ся незвичайно весело розгонюючи жінки та дїти по улицях. І був би в той спосіб може єще довше забавляв ся, однак громада негостинних горожан Алтуни, узброївши ся в ріжного сорта і калїбру стрільки кинула ся на непрошеного гостя. Загнали одного „вуйка“ в тїсну улицю, з якої не було виходу та засипали єго тут градом куль. Наслїдок був такий, що медведеви не спав нї волосок з єго кожуха. Розлючений за таку негостинність кинув ся він на чесних горожан, розігнав їх на всї вітри та махнувши лабою на цїлу альтоньску гостинність почимчикував преспокійно назад у свої лїси. Алтонїйцї боячи ся другої подібної візити уладили на слїдуючий день на него нагінку в лїсах, де єго наконець убито. Медвідь важив 300 фунтів

— В містї Winchester, Ky. відбув ся колисьто шлюб через телєфон. E. Ruch з Hampton, Va. при помочи телєфону звінчав ся з панною Евою Довнінґ в Вінчестер, Ки. Сьвященник стояв коло молодої а присягу молодого відобрав телєфонїчно. Коли молодий приїде обоє удадуть ся в послюбну подорож. Нема що казати — правдиво по американьски.

— Упертий фармер. Найбогатший фармер James R. Smith з повіту Fayette в Пенсильвенії стратить 45 тисяч долярів і пересидить півпята року в вязници тому лишених, що не хотів сказати слова „жалую“. Він має дочку-одинацку, яка перед пятнайцятьма місяцями утїкла з одним молодим і бідним хлопцем, іменем William R. Wirsing. Фармер був страшно лютий, вислав однак своїй донцї лист, в якім писав, що їм простить усе, коли они обоє повернуть домів. Коли молоді були уже коло хати, впакував батько зятеви цїлий набій в черево зі своєї стрільби. При розправі фармер міг бути увільнений, колиб був сказав, що жалує за своїм учинком. Він не хотів сего зробити і тому суд засудив єго на півпята року вязницї і на заплаченє Wirsing-ови 45.000 дол. відшкодованя.

— **Сила робітників.** Фабричні та копольняні робітники лучать ся в так звані заводові товариства (Gewerkshaften). Робітники що належать до одного завода п. р. вуглекопи, бляхарі, ткачі, лучать ся в окремі орґанїзації, які дбають про се, щоби в данім заводї були найкрасші услівя працї, тай щоби нїхто не нехтував інтересів заводово зорґанїзованих робітників. Такі заводові товариства входять з собою в тїснїйшу злуку і творять в сей спосіб могучу армію, яка вже нераз боролась гідно за інтереси промислових робітників. Щоби зобразити ту силу зорґанїзованих заводово робітників подаємо в півн. Америцї

з Канадою є	2,300.000	зорґ.	роб.
в Німеччинї є	2,215.165	„	„
„ Анґлії є	1,887.000	„	„
„ Франції є	836.000	„	„
„ Австрії є	444.000	„	„
„ Італії є	426.000	„	„
„ Угорщинї є	153.000	„	„
„ Бельґії є	148.000	„	„
„ Австралії є	128.000	„	„
„ Швеції є	126.000	„	„
„ Данії є	99.000	„	„
„ Швайцарії є	57.000	„	„
„ Голяндії є	37.000	„	„
„ Еспанії є	36.000	„	„
„ Норвеґії є	25.000	„	„

Про відносини в Росії не можна нїчого певного сказати. Число зорґанїзованих заводово в Росії подають на 246 тисячів однакож здаєть ся, що число се дуже перевершене. Як додати до того робітників в Япанї, Арґентинї та инших краях, то дістанемо число 9 мілїонів зорґанїзованих заводово робітників.

— **Палене книжок.** За останні два роки в Росії сконфісковано так богато журналів, книжок і ґазет, що їх не було вже де дївати. Цїлї маґазини були позаповнювані тими „нелеґальними“ книжками і брошурами. Російський уряд не знав що робити з тими книжками, які щоденно ще достарчувала полїція цїлими купами. Аж ось один урядник подав палити се друковане слово. Спроваджено пожарну сторожу і вона спалила всю ту „нелеґальщину“. Добре ще, що се не дїялось в середних віках, бо уряд готов би казати спалити з тими книжками і їх авторів.

— **Австрія** — краєм голоду. Анґлїйське мінїстерство торговлї видало порівнуючу табельку о відносинах платнї і запотребованя житевого робітників ріжних країв. З тої табельки оказує ся, що робітник в Австрії стоїть найгірше між пролетарами всїх країв. Австрія є краєм найнизшої платнї а найвисших цїн средств живности. І. так: Тижневий зарібок американського робітника виносить 46·38 кор., з того на поживу видає 17·66 кор. а на иньші видатки лишаєсь йому 18.72 кор.; анґлїйського 38.72 кор., на поживу 15.64., позістає 23.08 кар.; француского 25.45 кор., на поживу 11·48 кор., позістає 13.97; бельґійского 22.41 кор., на поживу 10.84, позістає 11.57 кор.; швайцарського 21.68 кор., на поживу 12 кор., позістає 9.68. А тижневий зарібок австрійського робітника виносить 11.90 кор., на поживу видає 7.32 кор., а на инші потреби позістає йому 4·58 кор.

— **Практична вдова.** В Леонард, в Стирії помер перед кількома роками чоловік, який жив дуже примірно і в згодї з своєю жінкою. На гробі свого мужа казала вона уставити памятник з написею: „Незабутному мужови N. N.“ Небавом опісля віддала ся в друге, однак не довго прожила з другим чоловіком, бо й сей помер перед часом скоро. А на його гаїб вірна і любяча жінка казала перенести памятник з гробу першого мужа та лише змінити імя в написї.

— **В місцевости** Braddock, Pa. лучило ся в столївнях Edgar Thompson страшне нещастє. Через недбальство злетів з підстави величезний котел, так зва- „Converter“ в якім чистять розтоплену сталь. Під сю пору було у нїм 15 тон розтопленого металю, яка розлила ся і спалила живцем 2 людий а около 20 тяжко попарила. Між нещасними стрічаємо слїдуючі славяньскі імена: А. Болеский, М. Сачко, Т. Кіндрацкий і І. Маркович. Вивернене ся кітла спричинила також вибух пари. Мури і дах сталївнї на половину порозритано і поруйновано вибухом якого гук було чути в кількох сусїднїх місточках.

— **Дня** 12-го с. м. відбуло ся в Бутлер, Па. в гали під церквою аматорське представленє штуки „Знїмчений Юрко.“ Представленє випало так під взглядом вишколеня, як сьпівів і гри аматорів бездоганно. Передовсїм гарно випали ролї Стефана (Н. Медвідь) Доця (Малецка) Юрко (Д. Медвідь) Проць (І. Вовк) Олена (М. Карлицка) Гласович (І. Чернецкий) начальник (Ю Потрищак) і радні (П. Корпан, П. Біднас, Й. Куць). Вступне слово виповів і відсьпівав сольо „Родимий краю“ д. Малецкий. Гадаємо, що така річ як театр, не повинна нїколи засипляти ся, та що сей перший успіх додасть аматорам тим більшої сили і витревалости до дальшої працї на сїм поли, до дальшого несеня просьвіти і науки поміж народ. Тому кличу зі щирого серця: дальше до працї!....

— **Як дбає** польска шляхта про просьвіту: В Галичинї було в 1900 роцї 56 процент анальфабетів. (:таких, що не вміли нї писати нї читати:) З огляду на стан в 1880 означає се деякий поступ, бо тодї було в Галичинї 77 проц. анальфабетів. Та не треба гадати, що се зробили головно народні школи закладані шляхтою. Велику ролю в борбі з анальфабетизмом відограли курси для анальфабетів закладані проти волї шляхти. Нинї, майже половина населеня Галичини, 3 мілїони 387 тисячів людий, не вміє нї читати нї писати. Чи се не страшні відносини? І що в Галичинї роблять пануючі верховоди, щоб викорінити анальфабетизм? Нїчо, або дуже мало. Але се зовсїм зрозуміле, бо грамотність мужика не лежить в інтересї шляхти. Чим темнїйше в хлопських лїпянках, ним яснїйше у панських дворах-палатах.

— Новостворену парохію в Sykesville, Pa., Jefferson Co. обняв о. Мирон Данилович і буде доїзджати що другу недїлю до Ford City, Amstrong Co. Набоженьство в Ford City буде 26. січня, 9. лютого і т. д. другу недїлю. Листи адресу: Rev. M. Danilovitsh, Sy[illegible] Pa., Jefferson Co.

Головного Уряду Руского Народного Союза.

Понеже часопись „Правда“, орґан Общества Руских Братств, в числї 1-ім, на першій сторонї, під заголовком: „Бизнес иде добре“, в своїй скаженинї і підлій ложи кинула публично чорне сьвітло на головних урядників „Союза“, будьто би головні урядники спроневірили уже десять тисяч долярів з каси Союза, та по думцї часописи „Правда“ має роздїлитись „поміж головачів“ 20 тисячей долярів, я заявляю, що се є підла лож орґану общества руских братств звернена против урядників Союза і против орґанїзації Союз, лише на те, щоби тим підкопати довіре між членами Союза до своїх урядників і знеохотити до своєї орґанїзації.

Роблять „ґаспадінове редактори Правди“ се з шаленої пімсти і заздрости, бо видять, що наш Союз росте, міцнїє з кождим місяцем щораз більше.

Длятого заявляю всїм членам Руского Народного Союза: Братя! Се підла лож, се пімста і заздрість редакторів „Правди“; ся зволоч се гнила колода, котра від самого початку свого істнованя раз у раз стає в перепонї в розвою нашої орґанїзації. Та Союз помимо сего розвиваєсь і росте. Братя! Ваш маєток і гріш знаходить ся в честних руках і єсть забезпечений бондами і сей Ваш гріш виплачуєсь тілько там, що єсть присвячений і що конечні потреби нашої орґанїзації вимагають. Але один доляр не єсть страчений.

Щоби Ви сему повірили то взиваю публично предсїдателя контрольної комісії, В. Пов. о. Л. Левицкого пароха в Shenandoah, Pa. щоби безпроволочно зарядив контролю в комплєті з всїма трема урядниками контрольної комісії, т. є. п. О. Стеткевичом учит. в Shamokin, Pa., п. С. Калакукою в Scranton, Pa. в касі і діловодстві Р. Н. Союза, і справозданє оголосив в орґанї Союза.

За ложну, публичну опінію про нашу орґанїзацію і кримінальні закиди против головних урядників Р. Н. Союза, потягаємо редакцию „Правди“ до відвічальности, щоб доказала нам за[illegible] злочин перед власними судовими.

Дано в Jersey City,
З Головного Уряду Р. Н. Союза дня 20 Януара 1907.

К. Кирчів, предсїдатель.

ПОВІДОМЛЯЄМО всїх тих, що замовили у нас календарі і тиники на рік 1908 що до сего часу ми еще календарів анї тиників в краю не дістали хотяй гроші ми за них післали еще в липни 1907. Є се байдужність старих краєвих Русинів зглядом нас, за що ми мусимо терпіти докори і страту. Ми вже зробили реклямацію і наколи се число „Свободи“ дістанете, певне вже календарі будуть в наших руках, котрі розуміє ся, сейчас вишлемо передплатникам. Тепер маємо на складї лише „Календарик Кишеневий“ по 10 цнт. Наколи календарі отримаємо, яких замовили ми в великій скількости, то оголосимо в „Свободї“ їх назву і цїну.

З поважанєм
Руска Книгарня в Скрентон, Па.

НА ПРОДАЖ
ҐРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ в добрім положеню, вигідне помешканє разом з стором і на дві родини в місцевости Philadelphia, Pa. Понеже маю обняти инший інтерес, то спродаю під вигідними услівями. Зголосити ся: Михаїл Юрковский, Gaul Clementen Str. 3128 Philadelphia, Pa.
3-4

Одинокий руский адвокат і нотар на цїлу Америку
Доктор прав
ЮЛЇЯН ЧУПКА
Конзулярний комісар.
Полагоджує всї справи в Галичинї. Процеса спадкові і ґрунтові. Відбере гроші від довжників. Справи військові. Споряджує контракти, повномочія і инші документи. Перепроваджує інтабуляції і всї вписи гіпотечні.
8 N. Main Str. WILKES BARRE, PA.
Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. D.
P. O. Box 372. WILKES-BARRE, PA.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Чорногорці.

Оповіданє з турецької війни 1843 р.

З російського.

III.

Тихим, осторожним кроком підійшов Єфрем до стайні, тихонько вложив ключ в замок і отворив двері. Скрип дверий збудив спячого в стайни невільника Болгара.

— Хто там? — закричав невільник, скочивши з ліжка і протираючи очи.

Єфрем притулив ся до стіни, однак бистрозорий Болгар побачив его.

— Чорногорці, Чорногорці! — загорлав.

В тій хвили Єфрем кинув ся на него, схопив его за горло та став душити. Застрашена прибігла і Заіда.

— Спішись, спішись! Той драб розбудить цілий дім! — сказала і подала Єфремови висячу на стіні уздечку і сідло.

Звязавши Болгара, Єфрем став сідлати коня, а Заіда побігла відчинити браму. Брама відчинилась з страшним скрипом.

— Масаллах! — роздав ся голос на дворі. — Що то за крики?

— Ратуй нас, Боже! — прошептіла Заіда, підбігши ледви дишучи до Єфрема, котрий виводив коня з стайні. — То мій батько!

— Хто то? — закричав Ахмет. — Скорше, хлопці, ловіть его! Стій, хто то?

— Чорногора! — Загремів Єфрем, вскакуючи на коня і посадивши за собою Заіду, помчав ся скоше від орла.

Розбуджена прислуга вибігла на двір. Осман-бег явив ся також тут, але було вже за пізно.

Довго, здаесь довго гнали залюблені, чуючи за собою погоню, крики і насьмішки. Гемза справдила похвали Заіди, але під конець від подвійного тягару все що раз більше та більше ослабала, а віддалене між ними а погонею ставало що раз коротше.

Коли утікачі переїздили по над Горохівске поле, віддалене зменшилось на сто кроків. Єфрем пізнав, що не утече, і приготовив ся дорого продати свое жите. В тім із за гори роздав ся вистріл, а Ахмет, їдучий на переді, з стоном повалив ся на землю. Крики переслідуючих притихли. Погоня затрималась.

— Се діло Яченка! — сказав Єфрем і поглянув на Турчанку, котра ві перестраху і зворушеня не знала, що свою утечу переплатила головою свого батька. Голос Єфрема от мятав еї... Она дуже здивувалась, коли погоня чим скорше завертала домів.

— Аллах! — скрикнула она. — Що се таке? Чий то вистріл?

Єфрем не відповідав, лиш заодно дивив ся на скалу, на котрій відбув ся поединок. Місяць обливав своїм блідим сьвітлом ее місце.

Там стогнав Яченко, опершись руками о землю; з грудий струею лилась ему червона кров. У ніг умираючого лежала рушниця, котра послужила до вратованя его приятеля від певної смерти. Хотяй ослаблений від болів, він вібрав послідні сили і грімко скрикнув...

— Заідо!

— Чи не голос то Ангела смерти? — запитала Заіда, настрашившись свого власного імени, вимовленого так несамовитим голосом.

Глянувши на скалу, она еще більше стрепенулась.

— Що се таке? — запитала зі страхом.

— Яченко! — відповів Єфрем, стримуючи коня.

— Яченко... Яченко!? Він умирає за нас!

— Не питай, Заідо! — прошептав Єфрем. Чорногори! — промовила Заіда мрачно і овинулась еще ліпше покривалом.

IV.

Чорногорскій князь находив ся тогди в Умачу. Туди завернув Єфрем, не вступаючи домів. Всі, хто лиш встрічав їх на дорозі, любувались ними. Мужчини завидовали Єфремови, що він добув собі таку красавицю у врагах Турків; а матери відказували на него, що чужа дівица ему милійша від рідної. Єфрем прибув до Умача в супроводі великого здвигу Чорногорців.

— Батеньку! — звернув ся Єфрем до князя, поважно але гордо склонивши голову. — Я найшов собі невісту посеред ворогів. Она бажае бути матерію нових славних войнів, щоби Чорногора не дісталась під ярмо невірних.

— Що ти говориш Єфреме? Здаесь мені, се Турчанка невірна?

— Она вірить в Бога Отца, Ісуса Христа, Сьвятого Духа і Пресьвятую Діву. Сьвященик окрестить еї водою і навчить крестити ся. Чого еще тобі потреба, пане?

— Чи правда се, що ти хочеш бути правовірною христіянкою? — запитав князь Заіду.

— Я вірю в се, в що вірять мій милий! — прошептала Заіда.

— Гм! - задумав ся князь. — Все то красно, однак... — звернув ся знова до Єфрема — для чого ти не дивиш ся на наші дівиці та найшов собі жінку в ворожій сторонї?

— Пане мій, я не хотів віддати сеї красавиці дурному мостарскому везирови... От подиви ся!

При сих словах відкинув воальку і відкрив пречудне личко Заіди, котра, почувши на собі очи всіх мужчин, зарумянілась як вечірне небо при заході сонця.

— Чи може бути ангел красший від доньки Ахмета? — докінчив Єфрем.

Молодці притакнули, а старці похвалили красу Заіди, котра встидливо склонила свою головку на грудь Єфрема.

— Правда, правда, Єфреме! — відозвались его боеві приятелі. — Сповни его просьбу, князю! — просили они єднодушно князя, котрий, дбаючи про добро своїх підданих, з жахом предвидів наслідки сего пірваня невісти. Однак глянувши на товпу, він переконав ся, що всяке заборонене принято би не дуже чемно і він чи добровільно, чи не добровільно уступити мусить, і постановив не відмовити.

— Добре мої любі! — звернув ся до народу. — Я годжусь з вами. Єфрем однак відповість мені на одно питане...

— Говори, пане! — радісно закричали Чорногорці, не жалуючи похвал свому доброму князеви.

— Чи думав ти о тім, Єфреме, що мостарскій везир буде мститись за пірване своєї невісти? Чи згодать ся твої приятелї терпіти через тебе?

— Е, пане, один за всіх, а всї за одного... так від суду - віка водить ся в Чорногорі. Ми побем Турків, если они поважать ся на нас напасти, поділим межи собою добичу, а наші молодці побенкетують собі здорово. Чи не правда, братя? — запитав один з них товпу.

— Правда, правда! — кричали Чорногорці. — Тепер у нас і так занадто довго тишина в горах!

— Нехай буде по вашому! — віцповів коротко князь, присилуваний учинити волю народови. — Іди, донько Ахмета, в Чорногору!

При тих словах віддав він Заіду в руки Єфрема і поручив еї опіці всего народу.

Молодці обступили Єфрема, дівчата Заіду. Сьвященик окрестив еї, а она перекрестила ся.

Єфрем приготовляв ся до весїля. Князь тимчасом придумував ріжні способи, щоби яким чином віддїлити ся від Турків і закрити всякій слїд утечі, бо виноватих видати не сьмів.

V.

— Здоров, Єфреме! — сказав брат Яченка Іван, переступаючи моріг хати новоженців на другій день після вінчаня.

— Як ся маеш? Раді есьмо гостеви! — відповів Єфрем на привіт. — Сідай до стола, спожиймем разом обід, моя жінка угостить тебе!

Іван однак не рухав ся з місця, так як коли би не чув запрошеня.

— А где мій брат, Єфреме? — запитав.

Єфрем задрожав.

— На Горохівскій горі! — сказав по хвилевій мовчанці. — Він упав в чеснім бою...

— А хто забув похоронити его? — питав Іван дальше.

Єфрем мовчав і спустив очи. В обіймах своєї милої він забув на свого приятеля і лишив его на жир птицям і зьвірям.

Іван не сказав більше нич і вийшов. З болючим серцем подивив ся Єфрем в слїд за ним, предвиджуючи, які болючі наслїдки можуть мати тії нечайні відвідини, і пізнав в повні свою вину.

На другий день рознесла ся вістка, що Яченка знайдено і похоронено з видзьобаними очима і на пів з їдженого зьвірами. Єфрем еще більше дорікав собі.

Невдовзї по похороні прийшов до Єфрема посланець від Івана, несучи щось під опанчею, закрите хустиною.

— Мій пан велів запитати тебе, — різко сказав він, розкриваючи перед ним хустину і показуючи ему пістолет і кинджал — чи не придасть ся тобі се оружіе, котре як говорять, лишилось тобі яко наслїдство по Яченку?

— Почекай, оно здасть ся коли небудь! — мрачно відповів ему Єфрем. — Ми можем попробувати его...

— Добре! сказав посланець і закривши пістолет і кинджал хусткою, відійшов.

— Не утече Єфрем перед кровавою местію! Іван не подаруе ему смерти брата свого. Нині рано був у него посланець! — говорили того самого дня сусіди.

Від сего часу Єфрем стратив спокій; найбільше з всего бояв ся він за свою улюблену Заіду. Ему в голові не могло поміститись, що Заіда буде вдовою. Найменший шелест дверий страхав его; він зіскакував з постелї і брав оружіе; кілька днїв в ряду він цілком не виходив з дому, бо ему здавалось, що Іван в повнім уоруженю проходжуесь по під его хату.

По можности старав ся він се перед своєю жінкою укрити. Жінка однак дуже скоро се підстерегла, але не говорила ему про се ні слова, знаючи, що кождо злишне запитане може его еще гірше огірчити.

— Нещасте стрінуло нас на самій граници Чорногори при моїм вїзді, а тепер доля дальше нас переслїдуе! — думала, вздихаючи Заіда, поглядаючи на Єфрема, котрий з дня на день що раз більше гриз ся і марнів.

Таке настроене духа було би его в кінци погубило, коли обставини не були змінились. Мостарскій везир зажадав від Чорногорского князя видання горохівских утікачів. Князь дав ему знану в літописях відповідь....

— Я готов видати винних, если Турки з своєї сторони передадуть нам в наші руки тих, що занимались грабежию на наших границях.

Жереб був кинений і війна Турків з Чорногорцями, що лиш укінчена, загоріла з новою силою.

— Знаеш ти, сказала балаклива сусідка Заіді — що Чорногора через тебе буде бити ся з Турком? Ахмет згинув на Горохівскім поли в часї твоєї утечі, а везир виповів Чорногорцям війну...

— Аллах! Ісусе! Батьку мій! — закричала Заіда і мов божевільна побігла до свого мужа. — Хто убив мого батька? — крикнула грімко і не памятаючи вхопила Єфрема за руку.

— Яченко! — відповів Єфрем мрачно.

— А ти? — крикнула она еще сильнійше.

— На мені будуть мстити ся за се, що я не похоронив Яченка...

— Заіда більше нич не чула, омліла і довгого треба було часу, щоби еї знова отямити,

— Батеньку мій! — прошептала молода женщина, прийшовши до себе, і обнявши Єфрема руками за шию, тяжко - тяженько заридала.

VI.

Чорногорскі рушниці греміли на границях Чорногори все частійше і частійше. Чорногорці раз по раз нападали на турецкі стада і заганяли їх в Чорногору. Мостарскій везир тимчасом тратив час на приготовленях, задумавши цілковито знищити горду Чорногору.

Ніколи еще Чорногорі не грозила така велика небезпека, як тепер. Сам везир зібрав проти неї шіснайцять - тисячне військо; до него прилучив ся скутарский паша з чотирма тисячами Альбанців.

Але і Чорногорский князь не дрімав. Він вібрав всю Чорногору до лютої борби против бісурман і заняв всї пограничні позиції сильними віддїлами. До Никшича послав чотириста людий, а сам з більшостию Чорногорців лишив ся в Умачу і на горохівских полях, хотяй много осель треба було лишити в турецких руках.

— Єфрем удасть ся з охотниками боронити Вранину*)! — приказав князь старшині, довіряючи в повні, що Єфрем перевисшить всїх своею неустрашимою відвагою.

Як лиш рознеслась вістка, що Єфрем удасть ся з охотниками на Вранину, прийшов до него Іван. Єфрем занятий був тогди Заідою. Він вмовляв в ню, щоби не ішла з ним на поле битви. Побачивши надходячого Івана, она страшно перепудилась і притулила ся до мужа, немов би хотїла его собою заслонити. Она знала, що се кровава месть у Чорногорців, але не знала, що месть ся зникае перед лицем війни за вітчину.

Іван при вході перехрестив ся і поздоровив.

— Турок готовить ся против нас, Єфреме! — сказав. — Я прийшов заключити з тобою роз'ем до того часу, поки війна не скінчить ся і ми не побідимо вражого сина...

— Так повинно бути! — відозвав ся Єфрем і стиснув подану ему праву руку.

— Ти пійдеш зі мною, Іване?

— Пійду! Коли ти думаеш вирушити?

— Нині!

— Іду збиратись.

І пійшов.

— Мужу невірнай! — з горечею промовила Заіда, коли Іван відійшов. — Наші гаремниці хвалять вірність Славян, а я таки з тим не годжусь...

— Длячогож, душе моя? — запитав Єфрем.

— Чиж се неправда? Ти береш з собою завзятого ворога свого, брата убійника мого батька, а мене хочеш лишити тут саму...

Єфрем на хвилину глубоко задумав ся.

— І ти пійдеш зі мною! — сказав рішаючим голосом, обнимаючи Заіду..

---

*) Вранина і Лесендрія, малі острови на скутарійскім озері, лучать ся рікою Бояною з Морем Адріятицким.

(Конець буде.)

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Вгадай Христе, хто Тя бє!

Хто хотяй вчасти слї дить, і інтересуєть ся нашим суспільним економічним, чи політичним житем, і то не тільки — в рідньому краю, але і тут, в чужині, — незаперечить мабуть, що нарід наш в теперішню пору, переживаєть одну з визначнїйших епох свого духового відродженя.

— Нарід, колись славний, але через свою несьвідомість, обдертий, з усього, що для його ворогів представляло якусь вартість, — бо навіть з рідного свого слова, здраджуваний і то не тільки чужими йому елементами, але і своєю буржуазиєю.. котра виссавши з Українського сердеги усї матеряльні соки, прилучилась ради гулящого житя, раз до Лядкої олїгархії, — то знов до Московскої династиї. —

— Все що лишилось в спадщині нашому, заголюканому сараці, то його відвічна духова, і тїлесна неволя, і віра в кращу будучність при помочи прекрасного свого, восточного обряду в Того, у котрого по смерти уже, „ність нужди ні печали“... —

— Одначе в ряди годи, під напором сьвітової культури і наш добряга Рутенець, почав приходити до переконаня, що годї йому з заложеними руками, та з порожним жолудком довше ждати, на той „натуральний акт“ в своїм житю, через котрий перенесесь в вічний супокій, де уже „ність нужди, ані печали“, хоть би і через те саме, що не тільки сусїдні йому народи, але навіть ті самі, котрі одною рукою показували йому там, де „ність печали“, а другою згортали самі як найбільші маєтки, если вже не для себе самих, то хотяй для своєї семиї.., зачав придумувати й собі, чиб йому хотяй в далекій чужині не всьміхнулось хоть раз в житю щасте, в котрім би відітхнув і зажив своїм житем. — Але чи наш сердега хоть в части знайшов тут се, чого відмавляли йому в його рідньому краю, най про се пишуть, або говорять ті „хронїкарі“, — котрі притягнули за ним за „Океан“ щоб по давньому научати його, що: „Царство Божиє не з сього міра“... Я тут скажу тільки се, що повинен сказати кождий звиклий смертельник, — котрий в висказуваню своїх гадок, руководить ся виключно своїми власними спостереженями... а ні чию небудь ініціативою, про яку посудило мене уже якесь індівідуум, від „Америк. Голоса“. — Одже, о скільки можу вивнесковати з кількольтних моїх тут обсерваций, і Американьско Рускої преси, то найважнїйшим товчком до ущасливлена нашого чорнороба, була до тепер виключно инвестиця реорґанїзациї Грек. Кат. церкви в Америцї. —

— Во поминувши уже усї ті дотеперішні безправства і шкандалї, се видиране собі взаїмно чаш в сьв. Тайнами, вдиране ся силоміць при помочи полїсменьских палок самих сьвященників до чужих церквей, сї партійно - релїгійні роздори і плюгавленя ся наших попів помежи собою, котрі жили тут до тепер без жадної канонїчної дисциплїни... Айришскі біскупи по більшій части розуміють ся тільки на „Восточнім Обряді“, що перший ліпший москвофул на Україньстві!) так, — що прямо можна сказати, що в деякотрих церквах нашого народу дїялась справдїшня анархія!...

— На сей лад колиб так прийшло ся ще раз божескому Учительови Христу — охота подивити ся, то не цїпко скрученим мотузом, а огнем, гнав би сю Мадярско - кацапску зволоч, з „Дому Отца свого“, так щоб — ні слїду по них не стало.

— Розуміеть ся, що при таких обставинах і гадки не могло бути, про якусь солїдарнїйшу акцию — в усьвідомленю ся національно нашого робітника в Америцї, бо нарід бачучи таку безхарактерність своїх духовних проводирів, зачав і собі помежи собою про релїгійні догми водитись за чуба, з чого знова вийшла така користь, що з сего користали рїжного рода темні духи і запроданцї Московскій гнилій династиї.

— Одначе, обговорюючи сю справу безсторонно, сьмішні — й безпідставні булиб тут арґументи, що в Америцї дїйсно неробило ся абсолютно нїчо, в справі поліпшеня відносин, в деякотрих громадах Греко-Кат. Церкви.

Знайшлись і тут деякі одиниці, котрі справдї силкувались — если вже не до цїлковитого зреорґанїзована церковних відносин, то принайменче хотяй тільки, аби повязати так кінці, щоб, як то кажеть са: „вовк — був ситий і коза цїла“. Але стрітившись зі струєю зворушеного по части уже нашого робітника, котрий розгорячений до „живого“, поступками своїх провідників в чужині, почавсь борзо допоминати своїх прав при помочи рїжного рода „суплїк“, мемонандів, котрі слав на руки Апостольского делеґата в Вашинґтонї, або протекциею австро-угорского правительства, що вкінци Римска пропаґанда згодилась вглянути в сю справу, — а результатом — про котрий тепер майже цїла руско-американьска праса, виключно говорить і пише.

Отже, хто хоть в части мав спромогу приглянути ся в послїдних часах усей, тій нашій пресї близше не заперечить мабуть також, що на саму вість про наставленє епископату Римскою курією, для Русинів в Америцї, перший ославлений яко: „Ritus Graeci“ „Амер. Русскій Вѣстникъ“ вдарив у великий дзвін, та локтевими статями трубив на весь сьвіт: „Маємо! удобрилисме, от что может нашое славное Соединение!..“

І ославлений „Ritus graeci“, орґан славного „Соединения“, впавши в „восторґ“ що нібито Рим лишень за його протекциею ущасливив Американьску Русь Епископом, але зорґанїзував еще „панів превелебних“ в комітет для колектованя „пенязів на іздержку привитанія касером“... (sic) Епископа!...

Додати тут випадає хиба ще се, що в означений день, в котрім Його Преосьвященьство С. С. Ортиньский мав в перве вступити на вільну землю, то не тільки, що майже усї „панове превелебні“ від „славного Соединеня“ зїхались до Ню Йорку, щоб після канонїчних прав вдарити чолом свому першому Владицї на чужині і признати його авторітет, але навіть і сам редактор п. Жаткович „потрудилея“, яко вірний греко католик, висказати Епископу — свее вірнопідданьче — credo! А зробив се хиба на тое, щоб такой в слїдуючім числї намазати в своїм „Вѣстнику“, що — „Часы и убѣжденія минаютъ ся!..“ — себто кирінити під тим, котрому перед пару днями ще сьпівав „Осанна“.

Приглядаючись безсторонно усїй тій безхарактерности „Вѣстника“, а властиво деяких „панів превелебних“ від „славного Соединеня“, мимо твоєї волї насуваеть ся чоловікови на гадку: — невжеж Христос, еслиб прийшов ще раз на сей сьвіт, уже не жидами, а такой своїми нібито наслїдниками був прибитий на хрест?...

Бо й скажіть мені добрі люди, чим властиво рїзнились тодїшні Єрусалимско жидівскі фарисеї, котрі при вступі Ісуса Христа в Єрусалимскі брами, не тільки сьпівали „Осанна“ і з радости кидали цьвіти, а навіть найдорожші свої одїня стелили під ноги ослицї,— на котрій Христос приближавсь до них, щоб в пару день пізнїйше Його вхопити та ревіти перед Пилатом: „Распни, распни, його!...“ Чим ся рїзнили жидівскі кати від наших фарисеїв, котрі укоронувавши нещасну голову Христа в терновий вінець, плюли на наругу в лице, або завязавши очи, били—й питали по фарисейски: „Вгадай о Христе, хто тя бе?...“

Яка тут рїзниця помежи тодїшними книжниками фарисеями, а теперішними, нібито „нашими“ слугами Божими, котрі задля вдоволена своїм чортівским амбіциям, накинулись мов ті скажені пси, на чоловіка, котрого судьба хотїла, щоб він, а не той другий був перший, на котрого могиб вилляти усю свою лють — кацапско мадирońскі чле ни!...

Але горе вам! книжники і фарисеї!

Во хотяй ви при помочи всемогучого доллара, котрий злупилисьте з несьвідомого нашого чорнороба. удаете невиняток, то тямте, що той темний пролетар доконче прийде до самопізнаня, а усьвідомившись раз національно, страшно пімістить ся на тих, що силоміць спиняють сьвітло перед його очима.

І рийте підлі прихвостні Демона, та ховайте ся добре за імена „Веритасів“, плюйте падлюки в лице усїй заокеаньскій Руси, питаючись по фарисейски:

„Вгадай о Христе, хто Тя бе?!!“

Михайло Беля.

Куда дорога?

Прихід руско - кат. епископа Пр. С. Ортиньского до Америки і поява не фортунної Булї, виданої св. Ап. столицею для Американьскої Руси, наробили такого хаосу межи сьвященниками рускими Американьскими, а в слїд за тим і межи народом, що нині тяжко приходить чоловікови в тім хаосї з'орентувати ся. Чистий Вавилон!...

Нарід руский без винятку і рїжницї партій та міцевостий, з котрих прийшов до Америки зі старого краю, осудив булю по своєму і одноду шно; він (нарід) сказав: Булї не знаємо, не хочемо знати і ніколи не узнамо! В Америцї нарід має голос перший і того голосу не дасть собі ніким, хотяйби і Римом відобрати. Сказав нарід слово і добре зробив, а даного слова нарід не скасуе, та в данім разї пійде солїдарно за голосом здорового розсудку і покликом щирих, розважних своїх випрубованих провідників духовних. Інакше поняло рус. Американьске сьвященьство справу Булї; оно (сьвященьство) стало в тім випадку на жаль нижше народу, та тим показало великий брак здорового розсудку. Правда! абсолютна більшість духовних подібно як і нарід виявила в справі Булї правдивий такт і зрілість в думаню, бо по намислї та вимінї гадок між собою, постановила запротестувати против Булї і запротестувала кладучи на добре умотивованім через комітет протестї свої підписи. Та при підписуваню протесту священиками, зайшло щось такого страшного, епохального, що годї повірити! Ото 2 Січня н. ст. 1908 зійшло ся до Hazleton - у 22 священиків до підпису протесту, розуміе ся священ... одного і того самого ... ду, одної і тої ... ности, та на ... ь як ся ... казало не одно ... пізнійше ... місто прочитати ... го духа ... во все услишавіе, прот... ухати прочитане, зро... ви... на несе, та найбільше тім, що епископ єзуіт ... ляк, зрадник, потім о Вр... лї, що Буллю випросив ... Ортиньский у Римі, ... епископ Ортиньский прин... Буллю, що принав, що го... дить ся з нею, сьвящен... ків безжених спроваджує ... старого краю. словом, ... Булля есть любимцем Пр... Епископа! рідною его ди... тиною. Чи Р. Н. Вістник... Правда дійстно так дума... ють, як пишуть? Я гадаю... що ні, бо трудно припус... тити, щоби в згаданих ... вет редакціях були голов... без мозґу, щоби ті голов... не знали, що то есть Рим... руский з тяжкою бідо... вихлопотаний епископ; Ри... есть Римом; Рим робить ... що хоче, отже і іменуе да... Америки рускому епископ... але рівночасно видае ... епископа того засуд сме... ти у формі Буллї бо ди... льомація того вимагае... суть обставини, котрі при... неволили Рим зробити ... літику і політику значит... сїсти як той Стефан з ру... кої колядки що „сїв ... двох конях“ (на двох с... перечностях). Отже згада... орґани знають се добр... але для чого би то тим о... ґанам не робити своєї по... тики, чому би то матад... рам тих орґанів не пер... щепити старокраєвого п... тріотизму на земли Вашин... ґтона?! Боже милий! та... добра нагода! все есть, в... приготовано! нарід темна... то того степеня темний, ... сам не знае ким він ест... чи словаком, чи мадяро... бо о рущині о рускій мов... історії, о своїм обряді ... мае понятя. Рим дае митр... і чи лучить ся ліпша наг... да стати епископом для ... мериканьскої Руси, та... більше, що і хрести і м... ри чекають роками, лиш... слова з Риму, а жезл в... в руках! Бо і якже так ... думати о згаданих матад... рах, що то такий крик зв... ли, що нема протесту а к... ли протест з'явив ся від... зали свого підпису?!

Не туда дорога отци з п... тріотичного мадярско - сл... вацкого побиру до береж... ня прав рускої католицк... церкви в Америцї — то... дорогою ходять сблудн... люди без розуму і ер... люди безідейні. В... власні діла здради... Вас! В... ліпшими не станете а... в очах Рам... ані тих, к... котрих ім... позаписувалисте рус... церкви, керваві... цю р... ского амерканьского ... бітника, хиба що за... шете ся чорною плямою в історії руско американьскої церкви та Руского Народа. То буде одинокий Ваш успіх і туда Вам дорога. Нарід руский дасть собі раду і з Буллею і з Вами!.

о. Олекса Пристан.

КНИЖКИ ДЛЯ ОПІКУНІВ ХОРИХ

в яких записуєсь коли хто захорів, на яку слабість, коли виздоровів і т. п. можуть дістати наші братства по цїні і дов... в яких ку в редакциї „Свобода“

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SWOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
Hudson St., New York, N. Y.

Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co

Anth. Curkowskyj, editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода"
єдиний часопись для руского народа в Америці і орган „Р. Н. Союза", виходить що тиждня в Четвер і коштує:
Америці на 12 місяців...$2.00
в стар. краю на 12 місяців $2.00
Америці на 6 місяців.....$1.00

Оплачувати газету треба все з гори.

Гроші треба посилати в реґістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (мані ордер). Money order, то є карточку, котру дістане від почтара або агента на експресовім офисі, пішліть нам, а без того ми не годні грошей стягти.

Адрес:
"SWOBODA"
Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змінити мусить подати нам, крім свого, також свій старий адрес.

Віче Ню-Йорских Русинів

в справі подій на університеті у Львові.

Цілий ряд крівавих подій, що послідними часами порозили душею кождого Русина Українця, а які скоїли ся на університеті у Львові, болючим гомоном відгукнув ся і у душах Ню Йорських Русинів.

І як що лишень наспіла в Ню Йорк перша вістка про новий людожерний чинок польської шляхти, про нове вавварське поступане найсьвятійших прав, бо прав нашої рідної мови, як що лишень Нюйорска Русь Україна дізнала ся, що в оборонї прав нашої рідної мови дня 14-го грудня м. р. пролила знов кров часть академічної молодіжи, запалало серце кождого щирого Українця слушним гнівом і обуренем. З грудий усього розлав ся один могучий крик гніву і протесту. Без довших зазивів, без агітації, мов один вийшли ся усї найчільнійші сини нашого народу дня 12-го січня на величаве, всенародне віче, щоб і дужими робітницькими грудьми сказати своє рішуче слово, щоб запротестувати прори хуліганського режиму у Галичині, щоб з за океану вислати грімкий протест проти всіх насильств і вшехпольської дикої сваволї.

Уже від пів до 6-ої пополудне ціла галя під ч.: 193 на 4-ій улиці почала напов-нювати ся вічевиками, так що о год 7-ій, коли д. Довгань відчинив короткою промовою віче, гала була по береги заповнена і сьмило можна скасати, що число вічевиків доходило до 700 людий. По короткій промові д. Довгань поставив яко предсідателя віча д. А. Бучака, а на секретарів д. І. Слюзара і А. Цюрковского, яких і вибрано через акламацію.

Головний реферат про послідні події на львівськім університеті виголосив о. Ст. Макар з Ансонії, Конн. В своїй бесіді згадав він про колишні славні часи у козацько-українській республиці, перейшов коротко постепенне закріпощуване нашого люду по сім і по тім боці Збруча, якого найстрашнійшим оружем було плянове і сьвідоме цїли бідбиране ему шкіл, щоб через відобране йому просьвіти і через систему оглупіловання тим лекше зміг він стати погноєм для чужої, московської і вшехпольскої нивы. Послідня, крівава імпатрикиляція, під час якої тяжко поранено сімох наших академіків а яка скоїла ся на львівськім університеті дня 14-го минувшого місяця, се тільки одно, нове звернено в сій людожерній системі вшехпольської шляхти над нашим поневоленим людом. Грімкі оплески і безмастанні оклики „ганьба", що падали під адресою австрійсько-польско-шляхотського режиму у Австрії були ясним доказом, що український робучий люд на земли американській, хоть відірваний від свого рідного кореня, хотяй на чужині, живо інтересує ся справами на рідній земли, болючо відчув кривду і зневагу заподіяну нашій академічній молодіжи, та ясно зрозумів вагу боротьби о університет, тої боротьби, яка хотяй веде ся на академічній аренї, має однак всенародну вагу і значінє.

По річевім і з молодечим жаром виголошенім референтї о. Ст. Макара забрав голос д. Довгань, та в коротцї представив слухачам хід подій, які скоїли ся дня 16 ого 1907 у віденській палатї послів з нагоди, коли український клюб вніс нагле внесене в справі подій университетских.

По сім віче одноголосно ухвалило слїдуючі резолюції:

Віче австрійських Українців замешкалих в Ню-Йорці, зібраних дня 12-го січня 1908 р. в справі подій дня 14-го грудня 1907 на львівськім університеті і з дня 16-го грудня 1907 у віденській палаті послів висказує отсим:

своє обурене і пятнує як сьвідоме і негідне культурної держави варварське поступоване австрійського уряду супроти Українців, якого то поступованя льогічним наслїдком були події з днів 14 і 16 грудня 1907.

висказує свою погорду австр. президентови міністрів Бекови, міністрови просьвіти Марчетови і президентови палати послів Вайскірхнерови за сторонниче нечесне і сьвідоме крутарське поступоване в отсій справі:

пятнує ректора і сенат львівского університету, які низвели себе зі становища мужів науки до ініціяторів і організаторів батярского нападу вшехпольських студентів вкупі з хуліганами, на безоборонну, та лиш домагаючу ся поштанованя загварантованих своїх прав українську молодіж, та пятнує сю польську академічну молодіж, яка брала удїл в сім нападі, як людий негідних імени культурного чоловіка,

пятнує усю вшехпольську пресу, якої вищвітом і моральним здобутком є молодіж з такими хуліганськими інстинктами —

висказує слова як найбільшого признаня і пошанованя українським студентам львівского університету за їх витревалість геройське саможертвованє ся в боротьбі о найсьвятійші свої і цілого народу права,

Висказує слова признаня і похвали українським послам в парламентї, а особливо Бачинському, Трильовському, Будзиновському, Старухови і Петрицькому за їх мужеський і повний енергії виступ в боротьбі за нашу всенародню справу, а чужомовним, поступовим послам, в особенности соціял-демократам Зайцови, Діамандови і тов. за їх безсторонне осудженє справи і щиру підмогу —

взиває усїх Русинів Українців, замешкалих по других місцевостях Злучених Держав, Канади і Бразилії, щоби і они сказали своє слово в сій справі посередством зборів та віч, та ухвалені резолюції слали до Austro Hungerian Embassy, Washington і до українських часописий в Америці і Галичині, до парламентарного українського клюбу у Відни і голови „Академічної Громади", О. Назарука" ул. Каліча ч. 8., у Львові, а грошеву підмогу на боротьбу в справі університету на руки др. Л. Бачинського в Стрию.

Дальшо в справі боевого фонду розвинула ся дуже жива дискусія, в якій брали участь: о. Ст. Макар, д. Довгань, А. Бучак, І. Слюзар. о. Н. Підгорецький, д. Н. Сїмків і Гарматюк. По довгій дискусії порішено вибрати комітет складаючий ся з сімох людий, яких задачею буде при помочи і підмозі прибраних місцевих комітетів організувати по иньших місцевостях віча, та заняти ся збиранем складок на дальшу боротьбу. До комітету вибрано слїдуючих, які і сейчас уконституовав ся: Теодор Довгань як голова, Андронік Бучак містоголова, о. Ст. Макар касіер, Антін Цурковский секретар, Николай Підгорецький, Іван Орлан і Осип Косовий як видїлові.

Підчас віча відспівав хор нюйорського Бояна декілька пісень.

Під конець віча відчинено складку на цїль, яко доказ що нюйорська Русь-Україна не лиш словами але і матеріяльно солідаризує ся і підпирає дальшу боротьбу о права наші на львівскім університеті.

На сю цїль жертвували: 7 00 дол. І. Ардан, 5 00 дол. о. Н. Підгорецький, по 2·00 дол: Гр. Щербатий, В. Панківський, А. Савка, 1·44 дол. А. Цурківський. 1·34 дол. Т. Довгань, 1·25 М. Гундич, по 1·00 дол.: А. Бучак, Ст. Вітенько, М. Угорчак, П. Зятик, О. Заплатинський, Д. Бучак, Т. Яворський, Р. Закалужна. Н. Слободзян, В. Шовґен, І. Кушнїр, З. Продь, І. Дячук, М. Чайковська, О. Чайковська, П. Лопатинська, П. Ярема, Н. Лисобей. А. Довгань. С. Наумович, І Тимко, К. Кирчів, С. Ядловський, Т. Лабовський, П. Маційовський, М. Шмерц, Ф. Лелюх, Г. Осінчук, Т. Романюк, І. Зазуляк, Т. Таньчук, С. Яремчук, В. Костецкий і І. Колтик; по 50 цнт.: К. Телепко, Н. Ґріба, С. Наконечний, П. Веднарчук, П. Дакий, Ст. Сїмків, Н. Войко, Н. Гірчиця, Т. Ґродзїцкий, Н. Парнїцкий, Н. Саварин, Й. Хомів, Ст. Мулярский, О. Навеловський, К. Чорний, А. і М. Добряньскі, А. Денега, Д. Маліцький, М. Довганик, М. С. Порада, Й. Мелещук, Н. Плавюк, А. Чубата, О. Бучацка, Н. Гарматюк, Н. Микитюк, І. Волянюк, А. Кум, О. Комар. І. Ганачівский, М. Романюк, Т. Шевчик, Н. Гладкий, Н. Левіцький, М. Дітькун, К. Наконечний, М. Заньчук, В. Ґреґаращук і А. Пащук; 30 цнт.: М. Франків; по 25 цнт.: В. Хомів, Н. Фігурский, Н. Рабуцький, Н. Біляк, Н. Яремчишин, А. Стасловський. Н. Волянюк, В. Дзядів, Л. Войко, Ю. Вітенько, Н. Сафиан, Н. Кватковський, Н. Пановик, Ф. Равелко, Н. Легкий, Л. Ґула, Н. Моравський, А. і Г. Маґрилівні, Т. Матвійко, К. Фединик, С. Маґрин, А. Сущак, Д. Кінах, І. Коцький, М. Підлуский, О. Стрембіцький, М. Тимків, І. Король, Бурдіян Ст., А. Ковальчук, В. Мудрий, Т. Ярум, В. Сікора, Д. М. Порада, І. Данилюк, П. Цьвіхун, Р. Вічковський, Я. Скоць, Н. Тихоневич, Косанин І.; по 20 цнт.: Д. Цабак, І. Вець; по 15 цнт.: Р. Саварин, П. Ґулай; 11 цнт.: Д. Онїкевич; по 10 цнт.: Е. Ґвоздик, Т. Валїґура. М. Маслак. М. Мох, О. Семерас, К. Сюдмак, І. Нічка, П. Запора, О. Верчук, І. Ґуда; по 5 цнт.: В. Н., Й. Костецький і О. Чікош.

Загальна сума, яку зібрано на вічу виносила 88.09 дол. З того на заплачене льокалю вічевого пішло 5·00 дол. та на папір для відозв 0.34 дол. Решту, то є 82·75 дол., що робило суму 408 корон і 6 сот. вислано на руки др. Л. Бачиньского в Стрию.

Відспіваном народних гимнів закінчило ся се величаве народне віче, яке було з одної сторони протестом проти вшехпольских лайдацтв в Галичині, а з другого боку доказом, що всенародний рух і боротьба у Галичині, починає і на земли американській пра бирати що раз то ширші розміри.

А. Цурковский.

Вибори до галицького Сойму.

Урядова газета львівська „Gazeta Lwowska" з 29 грудня 1907 оповіщає, що розписано нові вибори до галицького сойму. Назначено яко день виборів в виборчих округах сільских громад на день 25 го лютого а в виборчих округах з міст на день 2 марта, а з більшої посілости (дідичі) на день 6-го марта.

Одже за чотири неділї розпічнуть ся в Галичині вибори, які будуть мати для галицьких Русинів незвичайно велике значінє.

Надходить для наших братів нова боротьба.

А боротьба та тим важнійша від давнійших, що від неї залежить не лише праця найблизшого Сойму але склад сего Сойму в Галичині на довгі лїта.

Найважнійшим і единим завданем найблизшої сесії соймової буде виборча реформа. І від недалеких виборів залежить, яка буде ся виборча реформа.

Тим то і вибори теперішні такі важні для Галичини, для еї будучности, для долї широких мас народних, для будучности українського народу.

Виборча реформа буде переведена. Тут нема найменшого сумніву. Хотять еї перевести вже навіть самі верховоди галицькі. Очевидно не з доброї волї, не з щирого серця. Адже недавно ще один з їх провідирів і речників сказав про галицький сойм присно-памятні слова: „Нехай довкола буря шаліє, ми під сим дахом безпечні і супокійні."

І от показало ся, що й під сей дах вривает ся бурлива струя сьвіжого повітря. Се, що діялось і діє ся довкола, відбиває ся могучою хвилею навіть на галицькім багнищи.

Почало ся зі Сходу далекого. Під ударами геройского народу японського захитав ся царат. Зірвала ся революція за кордоном. Грім за громом бив в стародавну вріпость самодержавія царського. Царське самодержавіе стало капітулювати прирекло свободу, конституцію, Думу. Задрожала стара Австрія. Мов оркан, захвилювали маси робучого люду і давний клич: „безпосереднє, тайне, загальне голосованє" став кличем загальним, став кличем порядку дня. Ся конечність дїева заставила австрійський уряд виконати сю важну точку і дати народам Австрії загальне, безпосереднє і тайне виборче право для виборів до віденьского парламенту. У краєвих соймах полишила ся давня куриальна система на дальше.

Найзавзятійші вороги виборчої реформи, галицькі шляхтичі, що гвізались за пяту курію на свого Бадєнього, тепер мусїли голосувати за виборчою реформою. Мусїли голосувати, хоч серце їм давав кровавий біль.

І от на галицький Сойм приходить слушний час. Ціла маса проектів, безліч проектів соймової реформи виринає на сьвітло дня. Ростуть проекти як гриби по дощи. А один від другого хитрійші ті проекти, якими дотеперішні галицькі верховоди хотят ратувати кривди старої ординації виборчої. Кілька проектів, що еще перед роком, перед двома роками — здавало ся — будуть ухвалені соймом, провалили ся і счезли безслідно. Навіть соймова більшість не мала відваги виступити перед край з такою виборчою реформою.

Невеличка громадка руських послів і польских людовців та один соціялдемократ — се одинокі прихильники виборчої реформи в дотеперішнім галицькім соймі.

А склад сей не зміниться, коли теперішні вибори соймові перейдуть так само мляво, як остатні соймові вибори, коли широкі маси народні лавою не підуть до виборчої боротьби. В містах буде тяжша боротьба. Виборчий ценз, виборча кривда не дає голосу широким масам робочого люду, найбільше сьвідомого, найбільше готового до боротьби. По селах тут трохи краще; та за те посередні вибори путають розвій і силу народних мас. І тому ві здвоєною енергією і завзятем станути повинні ві ті, що мають право виборче.

Від сего завзятя залежить, чи хоч трохи покращають виглади на справедливу реформу виборчу. А тут навіть не велика зміна може мати далеко сягаючі наслїдки. Нехай хоч троха значнійша громадка опозиції війде до сойму, нехай війде хоч невелика, але більша числом як дотепер, фаланґа рішучих сторонників соймової реформи, а виглади реформи змінять ся дуже значно на користь широких мас народних.

Слово мають тепер виборці, слово тепер за тими масами народу, що мають хоч невеликий приступ до виборчої урни. Більше опозиційних послів — се буде знак і остереженє грізне, що не можна давати латаної ординації виборчої, що ординація виборча мусить бути нова.

Просить ся всіх членів Р. Н. Союза, котрі змінюють свої адреси, щоби нам докладно подавали стару і нову адресу, як також число відділу, до якого належать.

Редакция.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Віче в Йонкерс, Н. Й.

Дня 1 го януара с. р. року мало відбути ся в Йонкерс Н. Й. загальне, народне віче, та як про се пише в 1 ім числі „Американський Голос", оно не пощастило ся, бо всьому тому винен тамошній „попик" та „лямполизи" парафяни.

Се є чиста брехня, бо ніхто сьому вічу не був противний. Самі аранжери удали ся до того, як тепер називають „попика" і просили його, щоб він оголосив про віче в церкві. Наш сьвященник пристав на се, по службі божій заповів, що має відбути ся віче в Гілсайд парк, та прочитав імена осіб, які складали комітет віча. В скобках скажу, що в тім комітеті не було ні одної людини з нашої парохії, якаб була прихильна справі нашої церкви. На вічу мало обговорити ся „ріжні важні справи" і порушити ся справу буллї. Наш сьвященник цілковито нікого не намавляв, щоб не ішов на віче, противно сказав тими словами: „Я на віче не іду, а ви як хочете. Єсли буде там що доброго, то прийміть, а єсли що зле, то ви покажіть їм, що і у вас є свій розум."

А тепер перейдім до самого комітету, що скликував се віче. Питаю ся вас панови компаністи від „Амер. Голосу", де ви той комітет зібрали, та яких людий ви до нього прибрали? Чи ви певні, що всї ті люди дійсно належали до комітету, яких імена ви оголосили в своїм орґані? Та крім того і так більша частина комітету, се цареслави. О ті люди мали говорити і радити про буллю видану для католиків, говорити про справу, яка їх зовсім не тикає ся і про [illegible] говорити вони зовсім [illegible]ають права!... Наколиб [illegible]ає проголошено буллю — а сего ніколи не буде — примітка Редакції) то ми маємо свій розум, та будемо знали, як з нею поступити і зовсім певно, що не підемо до вас на пораду.

Те, що ви називаєте юнкерських парохіян усякими назвами почавши від „Лямполизів, заушників" а скінчивши на „шайка диких волів (?!)" то се нам зовсім не шкодить, противно, показує усю вашу безсильну лють і злобу. Ви мажте, скільки угодно та будьте певні, що се оберне ся і прилипне передовсім до вас самих, бо „kto jada flaki, myśli że każdy taki". Ми вас дуже добре розуміємо о що і для чого вам ходить. Ви шукаєте легкого хліба та думали що прийдете на село людий дурити. Для того легкого хліба ви, що маєте на тільки еще відваги і безличности кричати „ми патріоти". ви получили ся з Гладиком і православним попом!... Ви гадаєте, що ніхто не пізнав ся на фарбованих лисах інтриґантах, процесовичах і підлих кирвинниках!.. Дуже помиляєте ся панови від „Амер. Голоса!..."

А тепер дещо еще про саме віче. О першій годині віче мало розпочатись, ну і я поспішив на першу годину;

приходжу, застаю на гали до двайцять мужиків, але жадного не пізнаю; що се за люди? з відкіля ви? питаю; „Та ми здешні!."

Ага! подумав я ти нічо иншого, як Москаль. Походив я еще з пів години питаю знова, (але вже другого;) деж ті з Ню Йорку? „А фрас зна го, десь до Салюну пошли. Поволи зачали сходитись і наші лемки, (мушу зазначити що наші лемки се сьвідомі Українці) і не мало їх прийшло, бо звиж дві сотні.

Потім надійшли: Корпан' Косовий Осип, І. Слюзар, В. Гладик, православний батюшка з Йонкерс. Гарний склад комітету вічевого, нема що казати!... Самі найбільші патріоти: Корпан, Гладик і батюшка! Радуй і весели ся Американська Русе!... Така чесна трійця, як сї три, то сама есенція українського патріотизму!.. Они, як возьмуть ся, то заведуть усю Русь впрост у се болото, в якім самі привикли качати ся. Рівнож звертаю увагу усїх Русинів на сю спілку: Корпан — редактор „Амер. Голоса", Гладик — редактор „Поступа" і православний піп; всї три спільно скликають віче, спільно про одно і те саме хочуть говорити, отже мають спільні цїли, спільні ідеї. Тільки дороги, якими до сих цїлий стремлять, суть ріжні: Гладик і піп явно орґанізують шайку чорних духів і хуліґанів, та сї два мають відвагу і явно вести своїх придерженців у московске ярмо,— Корпан знова іде крутими дорогами, темними стежками, горлає про „свободу слова", про ідеї соціялізму і т. д. і т. д., але в сути річи стремить до тої самої цїли що і тоті два. Се показало наглядно віче в Йонкерс.

Сейчас, коли ся чесна компанія явила ся на вічу, батюшка зняв капелюх, поправив під пахою якусь бумагу та почав говорити по росийски. Чи мож дивувати ся сьому вибухови гніву народа, який зажадав енерґічно, щоб бесїдники на українськім вічу, до українського народу говорили по українськи? І за се назвав нас редактор „української часописи" (бо за таку хоче уходити „Амер. Голос") — бандою волів!...

І наші люди ясно зрозуміли, до чого стремить ся чесна спілка. Счинили ся буча і крик. Всї почали кричати: „Проч з запроданцями!... Не розуміємо по московски!... Проч з фарисеями, що удають патріотів а своє допчуть!...

Батюшка „осадовилса"... Гладик скорчив ся і зник неначе камфора, відрікаючи ся свого реферату, який мав після проґрами виголосити на вічу. За ним втік і батюшка. Тоді госп. Васенко післав по полісменів, які о год. 5 ій прийшли. Зачало ся віче. Предсїдатель віча п. М. Мурянка заявив, що про порядок віча нічо не знає та просив, щоб комітет предложив, які точки має обговорити ся, однак з гори зазначив, що справи, які тикають ся церкви і сьвященників, він виключає. Перший забрав голос п. Сїмків від „Амер. Голоса", однак почав такі нісенїтниці плести, що людям урвав ся терпець і не дали йому докінчити. Зголосив ся до слова Романишин, надворний поет „Ам. Голоса" і автор брудних вершованих (?) пашквілів на епископа. Люди, як лишень довідали ся, яка то людина хоче їх просьвіщати, заборонили єму говорити. Хотїли говорити і иньші, однак як лишень показало ся куди они зміряють, мусїли зійти зі сцени. Забрав голос І. Хома і поставив впрост питане до панів аранжерів Корпане і Кесового Осипа: нехай ясно скажуть, чого они хотять, та за чим прийшли. Однак на се питане сї панови не вміли дати ніякої відповіди. Предсїдатель зборів бачучи, що половина аранжерів віча накивала еще на самім початку пятами, половина знова на ясний запит неначе набрала води в рот — узнав, що дальше продовжуване віча є безпредметове та замкнув віче.

П. Корпан у 14 ім числї „Ам. Голоса" страх хвалив Йонкерських Русинів; говорив, що они знають завсїгди постояти за свою честь, за справу народну та суть сьмілими і неустрашимими борцями проти усього нечесного і підлого. Пишучи се, сарака навіть і недогадував ся, що єму першому і то на власній шкірі прийде переконати ся про правду своїх слів.

А на закінчене що до лайок п. Корпана на нашого Епископа, сьвященника, наші народні інституції, часописи і т. д. скажу одну малесеньку байочку:

На одному розї улиці сьвітила ся лямпа. Під нею смердїла купка такого мягенького, жовтого паскудства. І в своїй зарозумілости думала ся купка: я почну так смердїти, так смердїти, що аж лямпа загасне. І дійсно, почала зі себе випускати таку „вонь", що усї прохожі діставали завороту, голови, сплювували і з обридженем відвертали ся, затикаючи свої носи. Лямпа однак не гасла. І прийшов дощ, сполокав усе, і з купки не лишив ся і слїд. Лямпа однак сьвітила і дальше.

Ся лямпа — се все то, гарне і взнесле на що однак плює Корпан — а ся купка.... но то Ви чесні читачі, яких перепрошую за се троха досадне порівнане, вже будете самі знати, хто се є....

Харлампій Черепаха.

Що чувати в сьвітї.

Росийска Дума.

В Росиї стоїть справа тепер так, що правительство ніби то виграло війну з своїми власними народами. Дума радить спокійно. Але той спокій осягнений там способом, що про всї жизненні справи: як земля, просьвіта, уряд, строго заборонено говорити, а посли „радять" над такими „важними" справами як акушерки, або — годівля раків! Мимо сего й там заносить ся на ліпше. Правительство, як звістно, придумало такі вибори до думи, щоби було як найменше правдивих заступників народа і сподївало ся, що найлїпший спосіб буде заповнити думу неписьменними селянами, бо вони дадуть себе провадити як дїти. І справді кількадесятьох послів-селян головно з України, опинило ся на „правиці", т. є між найгіршими ворогами народа. Але коли побачили, куди їх ведуть, що їх голосу ніхто не слухає, пізнали, що вони суть тільки слїпим орудем в руках гнобителів і спаматали ся. Волиньский посол, селянин Андрійчук заявив, що надїятись селянам помочи від панів, все одно, що ждати на те, аби в зимі війшли засіви. І селяни-посли стали відсувати ся з правого боку, та творити осібну партию, котра при добрій воли буде числити до 80 послів, разом з поступовими послами. А що діє ся з ними, посли розкажуть й широким масам народа. І знов ще раз народи Росиї переконають ся, що царске правительство тільки обманює їх, та знов зірвуть ся до останної боротьби.

Революція в Перзії.

В Перзії відбули ся недавно поважні заворушеня. В деяких місцевостях виповів нарід війну свому шахови, Молодий шах Алї Мірза присяг не менше нї більше як чотири рази на конституцию, надану Перзиї его батьком. Перший раз присяг він на неї як наслїдник престола враз зі своїм вітцем в р. 1906. Другий раз зложив він на неї сьвяточну присягу в січни 1907 р., коли по смерти вітця вступив на престол, втрете в лютім, а по раз четвертий дня 12 падолиста 1907 р. Однак шах не додержав присяги. Конституция звязувала єму руки, не дозволяла абсолютно правити державою, на що шах отверто жалив ся. В боротьбі між приклонниками конституциї і реакционерами шах станав отверто по сторонї останних. За его почином і при его помочи основано в початках падолиста клюб „Футевет" (шляхта), до якого вписало ся кількох членів родини шаха, давнїйші державні достойники і богато людий, що з нової форми правленя були невдоволені. Все то довело до конфлїкту шаха з парляментом і міністрами. Коли шаха упевнювано, що росийске посольство стоїть за ним і готове помочи єму бриґадою козаків, оточити ними палату шаха і увязнити міністрів — шах відповів, що волить бути володарем „під московскою тїнью", як піддати ся парляментови, що відняв єму богато прав володаря.

Найбільше відчув шах фінансове обмежене, яке на него наложив парлямент. Доси міг шах брати з державної каси стільки гроший, скільки душа забажала, нинї обмежений він на цивільну лїсту в сумі пять сот тисяч туманів (2½ міліона корон), яка давнїйшим шахам ледви вистала на одну, невелику на одну, невелику подорож до Европи.

Специяльну нагоду до заворушень в Перзиї дала вістка, яка наспіла до Терегану, що на західній границї забрали турецкі війска самовільно частину перскої териториї. Нарід почав негодувати. В парляменті понесли ся оклики против міністрів, що не боронять краю, а вони заявили, що війскові справи залежать виключно від молодого шаха, а чому він не стане на чолї армії і не відопре ворогів, про се вони не знають, бо шах не взиває їх до себе на пораду. Сим виясненем дали міністри доказ, що вони є мужами довіря парляменту а не шаха. Незручне виправдуване міністрів озлобило шаха і він, під напором своїх дворян, зробив так, як яло ся азиятови. Він післав свою ґвардию, щоби окружила парлямент і привела перед его лице „сих нікчемних собак" міністрів, а коли ґвардия сповнила приказ, міністрів вкинено до вязниці. В столиці піднято крик против шаха, який, щоби покарати своїх підданих, велїв в додатку війску замкнути базарі, через що населене лишив поживи. Війска почали стріляти по улицях міста. Мимо сего парлямент радив дальше, а коли шах по увязненю міністрів зажадав, щоби посли змінили конституцию в сїм напрямі, що міністрів іменує шах, а не парлямент, посли відкинули се бажане шаха.

Програв шах ще в иншім напрямі, бо в обороні увязнених міністрів станули посли чужих держав і шах був зневолений випустити міністрів на волю.

Коли шах остаточно побачив, що сею дорогою далеко не зайде, що парлямент може его зневолити, після установ конституциї, до резиґнациї на річ сина — помирив ся зі своєю долею, махнув рукою на свого північного покровителя і на его бриґаду козаків і заявив — що готов по раз пятий присягти на конституцию.

На разї скінчила ся комедия. Можлива річ, що на будуче відхоче ся її шахови ще раз спробувати.

Повстанє Муринів.

В Африцї, де перед кількома роками закінчила ся довга і тяжка війна Анґлїйців з Бурами в краю Трансвалю, далеко на полудневий захід від нас — прийшло знов до нових розрухів, тепер в краю Наталю. Проти Анґлїйців бунтують ся чорні Мурини, що не можуть звикнути до анґлїйської „опіки". Анґлїйцї наложили на Муринів високі поголовні податки і стягають їх немилосерно, Дальше ріжні зарядженя Анґлїйців мають на оцї тілько безпечність і добро Анґлїйців, а про краєвих горожан ніхто не дбає, але податки знає добре стягати, В кінци Мурини стратили терпеливість і стали бунтувати ся. Їх провідник називає ся Дінізулю. Єго порішили Анґлїйцї спіймити, але питане чи їм се удасть ся. Дінізулю дуже осторожний і окружив ся вірними товаришами, що пильнують его перед оком Анґлїйців. Але Анґлїйцї в кінци таки побідять слабих Муринів.

Театральне Представленє
двох штук
1) „На старости лїт"
і
2) „Сатана в бочцї"
відбуде ся
в недїлю дня 26го Януара 1908 р,
в рускій церковній гали
в Бутлєр, Па.
Початок о год. 7-ій вечером.
Тикети по 50 і 25 цнт.

Makes Good Coffee Cheaper
Makes Cheap Coffee Better

Защадите гроші, будете вдоволені і каву будете мати богато лучшу

H 15 если ужиєте

Правдивої Франкової домішки

Она додає каві запаху і смаку, невтралїзує всї шкідливі наслїдки і робить каву правдиво здоровим напоєм.

Правдивий франк був давно уживаний через найлїпших кухарів в старім краю. Можна его тепер також купити по всїх перворядних ґросернях в Америцї.

Зажадайте від свого ґросерника правдивої франкової домішки і переконайте ся, чи наш знак—„млинок кавовий" єсть на кождій пачцї.

HEINRICH FRANCK SOEHNE & CO.
Американьска філія FLUSHING, N. Y.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:
о. Стефан Макар, Phone 46—12
11 May St., Ansonia, Conn.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1906—1908.

Предсідатель:
Константин Кирчів,
140 Essex St., Jersey City, NJ.

Місто-предсідатель:
Іван Париляк, Terryville, Conn.

Касієр:
Алексій Шартонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовский,
Box 76. Jersey City, N. J.

Радні:
Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніта, Lansford, Pa.
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Матій Семеньк, Sayre, Pa.
Андрій Овсак, Trauger, Pa.
Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.
г. Л. Левицкий, Shenando h, Pa.
Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
О. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Союз“ — одинока русько народна організація в Америці.

Принимає членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена кляси „А“ (ціле посмертне) $1000.00,
В разі смерти члена кляси „Б“ половину посмертного $500.00,
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А“ 400.00 дол.
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б“ 200.00 дол.
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.
В разі утрати: а) обох очий ніг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $200.00.
Сам отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Важне

для П. П. Секретарів Р. Н. Союза

Повідомляю раз на все, що всї гроші належачі до каси Р. Н. Союза, посилає ся так: на money order ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретаря Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство приналежне до „Союза“, повинне мати отсї книжки:

1) Книжку членів (іменослов).
2) Книжку місячних складок.
3) Книжку касову і протоколову.

На сї книжки повинно кожде братство слати 5 долярів до каси „Союза“

Ч. 420 КВІТ 800.00
на вісім сот дол., котрі п. Пайза Баран отримала яко посмертну запомогу по мужу Івані, з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.
Джерзи Сіти, Н. Дж. 1908 р.
Пайза Баран.
Сьвідки:
Сидор Ференч
Від місцевого Уряду Р. Н. Союза в Америці від. 4.
Николай Пуплік, прд.
Гр. Підлипчик, скр.

Ч. 421 КВІТ 1000.00
на тисячу дол., котрі п. Параня Підлуска отримала яко посмертну запомогу по мужу Дмитрі, з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.
New York, N. Y. Jan. 11, 1908
Параня Підлуска
Сьвідки:
Лев Угорчак
Іван Коцкий.
Від місцевого Уряду Р. Н. Союза в Америці від. 144.
Михаїл Угорчак, прд.
Н. Буринюк, фінс. скр.

Ч. 424 КВІТ 400.00
на чотириста дол., котрі п. Андрей Джуґан отримав яко посмертну запомогу по жені Анні, з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.
Pitsburg, Pa. Jan. 15, 1908.
Андрей Джуґан
Сьвідки:
а) М. Стефанович
б) М. Дмитров
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці, від. 53
Н. Войтович прд.
П. Потулов скр.

Ч. 434 КВІТ 203.50
на двіста три дол. і 50 цнт., котрі від. 40 Р. Н. С. отримав яко похоронні кошта по Йосифі Макай з Головної Каси Р. Н. С. в Америці.
Scranton Pa.
Марія Макай вдовиця
підп. О. М. Яцкович.
Сьвідки:
а) О. М. Яцкович
б) А. Гудак
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці від. 40.
І. Лезіньский прд.
Я. Лулик скр.

Ч. 435 КВІТ 796.50
сімсот девядесять шість дол. і 50, цнт. котрі п. Мария Макай отримала яко посмертну запомогу по мужу Осифі з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.
Scranton, Pa.
Марія Макай вдовиця
підп. О. М. Яцкович
Сьвідки:
а) О. М. Яцкович
б) А. Гудак
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці від 40.
І. Лезіньский прд.
Я. Лулик скр.

Рух

в відділах Р. Н. Союза.

NEW YORK N. Y., тов. „Запор. Січ“, від. 117. подає до прилюдної відомости, що в місяцю січню і лютім буде приймати ся нових членів без вступного. Мітинґи тов. відбувають ся кождої другої суботи по першім під ч. 46 Ave. A., New York, N. Y.
А. Цурковский секр.

Синесвіл, Па. бр. св. о. Николая відділ 129
повідомляє, що нововибраний уряд на рік 1908 є слідуючий: Н. Добровский пр., П. Жидяк з. пр., С. Прочко скр., Ів. Шищик з. скр., Ів. Кантор кас., О. Ревентович з. кас. Мітинґи в кожду другу неділю по першім в J. Jehu гали. Адр.: Sam. Proczko, Box 78 Sykesville, Pa.
Ів. Прочко.

Перт Амбой, Н. Дж. Тов „Запорожска Січ“ відділ 155
повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинґ відбуде ся дня 15 февр. с. р. о год. 7-ій вечером в рускій гали, 112 Charley Str. Perth Amboy, N. J. Буде вибирати ся нових урядників і хто не заплатить всіх своїх залеглостий, буде виключений з Тов. і Р. Н. С. Котрий член не явить ся на мітинґ, заплатить 50 цнт. кари а урядник 1.00 дол.
За уряд:
С. Вархол прдс.
К. Пелешак скр.
П. Кріль кас.

Пітсбурґ, Па. бр. св. О. Николая, від. 53
повідомляє членів, що на 9-го февруара мають ся явити без условно всї на мітинґу. Будеть ся залагоджувати важні справи. Хто не явить ся, буде караний 50 цнт. а з уряду 1.00 дол.
Н. Войтович пр.
П. Пашуляк скр.
М. Дмитров кас.

WATERSBURY, CON. бр. св. Івана. Хрест. відділ. 11
подав свій уряд до відомости: Н. Констанкевич прд., М. Дитканич кас., М. Стась скр. Адр.: M. Stas, 63 Bishop Str. Waterbury, Conn.
М. Стась.

Вестморіленд Ситі, Па. бр. св. Арх. Мих. від. 41 подає до відомости свій новий уряд: С. Площот пр., Т. Глива скр., Г. Сахайда кас., О. Мовчак з. прд., І. Стольник з. кас., В. Савайда з. скр., С. Копач і А. Крукерск доз. хор., О. Нищот і В. Маґера контр., Д. Ропіцкий дверн. Мітинґи в кожду першу неділю по 12. Адр.: Theo. Hlywa; Box 265, Manor, Pa.
Т. Глива.

Дунло, Па. бр. св. А. П. і П. від. 61 подає, що уряд брацкий є слідуючий: Г. Пучан пр., А. Чінґелі скр., М. Мігалї кас. Мітинґ в кожду другу неділю по першім в церковній гали. Адр.: Andro Csingely Box 222 Dunlo, Pa.
А. Чінґелї.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в "Свободі" по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Сестричне братство св. Ольги (гора міста) відділ 2. в гали п. Мигаліка № 1341 Ave. A. поміж 71 і 72 улицею в Ню Йорку в суботу дня 25. січня 1908. Початок о год. 7-ій вечер. Вступ від особи 25 цнт. Запрашає ся всіх Русинів і Русинок з міста Ню Йорк як також і околиці. Прибудьте на наш баль, а тим покажете приятельску любов. За добру забаву ручить
3-5 КОМІТЕТ.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює
РУСКЕ ТОВ. ТИСЬМЕНИЦЯ
від. 144.
в суботу дня 1-го Февруара 1908 в Progress Assembly Room. 28-30 Ave. A. в Ню Йорку, між 2-3 улицею.

Початок точно о год. 8 вечер. Межи год. 11-12 в ночи відбуде ся представленє в 1 акті
„ЛИХИЙ ДЕНЬ“.
Вступ від соби 25 цнт.
Музика п. Н. Гуменюка. Запрашає ся всіх Русинів і Русинок з Ню Йорку як також і околиці. За добру забаву ручить
3-5 Комітет.

АМАТОРСКЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

штука в 3-ох актах
„ПАН ПИСАР“
відбуде ся заходом бр. св. о. Николая в Перт Амбой, Н. Дж. дня 24-ого февр. 1908 р. в гали „Pulaski Park“ 730 State Str.
Ціни місць по 50, 35 і 25 цнт.
На се представленє усіх чесних людий запрашає 4—8
Комітет.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Бр. св. О. Николая в Вилксбери, Па. дня 15-ого февр. 1908 в Гінґир гол 537 N. Main Str. Wilkes Barre, Pa.

Початок точно о год 2-ій по пол. Вступ для мущин по 25 цнт., для женщин безплатно.

Весь дохід призначений на нову церков П. Д. Марії.

Запрашає усіх Русинів і Русинок Комітет. 4—7

БАЛЬ І АМАТОРСКЕ

представленє устроює Читальня Просьвіти в суботу 25 січня 1908, в New Academy Hall 523-25, S. 4-th Str. Philadelphia, Pa. Початок о 7. год. вечером.

Сим запрашаєм всіх чесних людий. Хто тілько прибуде сей певно буде вдоволений. Музика перворядна, а преставленє дуже розвеселяюче, в котрім возьме удїл 12 осіб.

За комітет:
І. Кречковский прд.
С. Демків біб.
Н. Росолович скр.

2-ИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює братство св. Володимира, відділ 65 Р. Н. Союза в Елизабет, Н. Дж., котрий відбуде ся 12 февр. 1908 р. в гали Сінґера. (Singer Hall) Початок о год. 7-ій вечер. Вступ від особи 25 цнт. Першорядна музика. Запрашає ся всіх Русинів і Русинок з міста Елизабет як також і околиці.

За добру забаву ручить
4—6 Комітет.

ДЕ Є

Мария Фесьо, 16-літна дівчина з Райского, повіт Ліско. Прибула 18 марта 1907 до Касельґарди враз з Каською Симотовою з того самого села і ніхто не знає де ся поділа. Шукає за нею єї отець зі старого краю! Хтоб о ній знав нехай пише на подану низше адресу а дістане добру надгороду:
Ruska Knyharnia
Box 128, Scranton, Pa.

ДЕ Є

Григорий Худниця, 17, літ, який дня 15-ого септ. 1907 полишив родичів. Хтоб о нім знав або він сам, нехай донесе ласкаво о тім на адресу:
Yustina Chudinycia 4—5
St. Clair, Pa. Schuylkille Co.

ДЕ Є

Кася Кертичок, з села Скородного, пов. Ліско. Має десь перебувати в стейті Ню Йорк (Red Bank, N. Y.) Хтоб о ній знав або она сама зволять ласкаво донести на адресу:
Mike Zwitniak 4
Northampton, Pa.

ДЕ Є

Ілько Фурик, родом з Терпилівки, повіт Збараж, Галичина, семий рік як виїхав з краю і має бути в Філядельфії, Па.

Хтоби о нім знав або він сам най дасть знати до: 4
Панько Фурик
Northampton, Pa.

ПОШУКУЮ

свого Брата, Semana Telawskoho, він походить з села Роздзіля пов. Горлиці, Галичина. 1 Рік тому як прибув до Америки до Clyphant, Pa.

Хтоби о нім знав, або він сам зволить зголосити на адресу:
Wasyl Telawski 4
Port Haney B. C. Canada.

ПОШУКУЄ ПОСАДИ

півець церковний з красним теноровим голосом, знає вести хоральний сьпів, грає на орґанах і фіс-гармонії. Адр.
Konst. Zaliszczuk
Kates, Mich 12 Camp. 4—7

ФАХОВИЙ БУЧЕР

і кореспондент знайде сейчас занятє в бучерні Олекси Горбаля, 135 Main Str. Derby, Conn. 4

ЩОБИ КОЖДИЙ РУСИН

міг собі заордерувати і читати мій поучаючий „Американьско Руский Календар“ з богато образками і з типіком, полишивші ся примірники висилаю оплатно кождому за 30 цнт., а троха знищені, однак цілком нові примірники по 25 цнт., так само і нові календарі без типіка по 25 цнт., при чім і посилку сам оплачую. Можна дістати і мій старославяньский церковний словар, гарно оправлений за 1.50 дол. без пересилки; се є велика книга і до зрозуміня св. Письма кождому потрібна.

Моя адреса: 4—5
Rev. Emil A. Kubek
Mahanoy City, Pa.

З КЕНОНСБУРҐ, ПА.

Парохія св. Арх. Михаїла устроює великий мітинґ 7 февр. в пятницю. Початок о год. 7-ій вечер. в домі Михайла Віняра в справі будови церкви. На той мітинґ запрошено Впр. о. Кульчицкого з Кернеґі, Па. так само запрошуєсь всіх Русинів як з Кенонсбурґ так і з околиці.
Мих. Малиняк, прд.
4—5 Мих. Берда, касир.

..— Моїм товаришам і знакомим подаю до відома, що моя теперішна адреса звучить:
G. Pidsadocznyj,
3-5 Box 424, Ansonia, Conn.

З Голїок і околиці.

— Ба — дідько б тобі табаки в ніс — якась бідо! То ти ще жиєш? — Та-ж думалисьмо, що з тебе уже давно який з „Абщеруссов“ шкіру такой живцем здер й виправив на бубон, а тут якась запека! Дивіть? ще з дописями виїзджає!.. — Ну — ну, цікаві ми знати, що то ти маєш там тепер такого цікавого в твоїм тім „Голім-Оку“ — чи як там його з погана зовеш, бо же — й біля вас там тепер мабуть круто, се факт! Правда, їй Богу — правда! що круто шан. читачі, але перед усім подаю вам до загального відома, що в наших сторонах наступила тепер така пора року, котрої б й найученійший астроном не потрафив би назвати по імени.

Вистромиш чоловіче ніс з під подушки з рана, ігі! —і если не хочеш щоб тобі кишки такой ще в животі не перемінились в „дриглї“, бо студінь — що крий Господи, то сунь чим скорше до котрого небудь добряги-готельника, щоб радив щось на „клапане зубів“... бо огрітись тут тепер инакше годі, бо вуголь „підсвочив в гору“, а на дерево знова гроший — дасть Бог.... От що!...

Тож жльопнувши, як то кажеть ся з одного „твердого“, й не оглянеш ся ще добре в чім діло, а виглянеш нароком на двір— дощ! і спека, неначе де в під рівниковій стрефі... Розумієть ся, если не хочеш чоловіче добровільно набавитись жолудкового катару, то завертай чим скорше назад до сальону і влий в себе зо два „лаґрів“, бо в противнім разі — відлежиш....

Тому наші Голїочани, щоб з'орентуватись у примховатій Природі, пють в теперішну побу завсїгди в перве одного „твердого“ щоб гріло, а підливають пивом, щоб холодило, коли зачинає є чуба курити ся, от що! Его! подурив би ти свою праб бку, якийсь сину! Так з'орентуватись хто будь потрафив б, если гроші в кишени, але най но той теперішний, капіталістичний крах притисне й вас тамки лїпше, а побачимо, з якого ти мішка засьпіваєш? — скажуть мабуть декотрі з наших шан. читачів.

Отже носер рий! ми Голїочани, яко праві християни, есьмо того переконаня, що Господь Бог має ще більше усього, як роздав.... себто як перший лїпший нероба капіталїст. Пождемо ще пару день терпеливо, а прийде мабуть й на нас черга, тай тільки.

Поза тим нового у нас тепер нема нічо, хиба се, що тепер працюємо тут усї „по паньски“, себто по вісім або тільки шість годин денно, понеже добряги голїоцкі фабриканти запевняють, що після соціяльних правил поділились з нами робітниками працею....

Сук тільки у тім, що давнійше, за десять або й дванайцять годин денної праці, платили нам тут тільки, що можна було яко тако животіти, то тепер тут за „паньску“ роботу треба нам мабуть тут з голоду марно погинути!... Дідько надав з паньскою роботою чи що?...

То-ж Голїоцкі декотрі людці, для „забитя“, як то кажеть ся часу, пускають ся тут тепер на ріжні „маніпуляциї“, щоб таким коштом вижити.

Послухайте!

До одної, тут замешкалої „Касї“, котра любила до пізна в ночи пересиджувати сама в своїй кімнатці, зайшов перед пару днями один „Войтек“ і сказав:

„А цо Касю, недалаб сусткі на піво, ген?...

„Е — встидзїл бись се Войтек, лепі псинесь за ево то і я сен с тобом напієн!— відповіла моргаючи оком Кася.

„Хиба мисьліс зе непсиньосен“ — замітив Войтек і взявши зі стола збанок, пішов до сальону й купив за 10 цнт. пива, опісля „сьварґотнул“ щось до готельника по „ганґельску“, готельник дав йому „паньтівку“ руму, котрий Войтек такой зараз в сальоні вляв до пива, відтак заніс сю мішанину до Касї, і зачали — в двійку гостити ся....

„Касї“ такой по першій шкляночці вже зробило ся „зьле“... а потім?... Потім „Кася“ вже сама не знає, що було по тім... досить — що коли другого дня пробудила ся зі смачного мабуть сну, то крім „wianka“, — котрий як сама каже тепер... зникло їй з куферна $50 00, себто усї ощадности, котрі мала дотепер...

А — Войтек? — спитаєте.

„Войтек“ взяв ноги за пояс.... й „уцік дзесік на контри!...“

Михайло Беля.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Адресар Братств Р. Н. Союза.

Єсли хто найде похибку в адресарі свого братства, нехай сей час повідомить про се редакцію

Від. 132. Товариство „Січ" в Мікіспорт, Па. Ілько Гайдук, предс., Д. Сова кас., П. Пасиринак, секр. Міт. відбувають ся в суботу по 15-ім в гали церковній. Адр.: P. Pasternak, Box 82 McKeesport, Pa.

Від. 133. Бр. сьв. О. Николая в Нюарк, Н. Дж. М. Цюпрак предс., Д. Грицей кас., Д. Іванишин, секр. Міт в першу суботу по 10-ім. Адр.: A. Iwanyszyn, 43 Rankin St., Newark, N. J.

Від. 134. Бр. сьв. Ник. в Ернест, Па. Ю. Спонток, предс., М. Кузьмович секр., М. Тартін кас., Міт. в 2-гу неділю місяця. Адр.: G. Spontak, Box 7, Ernest, Pa.

Від. 135. Бр. сьв. Георгія в Смок Рон, Па. Н. Лавер, предс., М. Мандзяк, кас., А. Клим, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім. Адреса: Anthony Klym, Box 26, Smoke Run, Pa.

Від. 136. Тов. „Січ" в Карнеґі, Па. Я. Гойсан, предс., Гн. Пенкрин кас., В. Касків секр. Міт. в неділю по 8-ім. Адрес: W. Kaskiw, Box 263, Carnegie, Pa.

Від. 137. Бр. сьв. Георгія в Вест Ситі, Па. Ів. Чуль, предсід., П. Манцьо, кас., І. Горох, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в гали П. Манька, 616 Ingham Av. Адреса братства: J. Horoch, 619 Center St., West Seneca, N. Y.

Від. 138. Товариство Івана Наумовича в Филяделфії, Па. Ю. Крет, предс., І. Боднар, кас., С. Мурянка, секр. Мітинґи відбувають ся в трету неділю місяця. Адрес: S. Murianka, 3 R. 213 Poplar St., Philadelphia, Pa.

Від. 139 Бр. Пр. Богор. в Ойл Ситі, Па. Петр. Бурак предс., Андр. Бурак кас., Й. Романчак секр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: Jos. Romanczak, Box 476, Oil City, Pa.

Від. 140. Бр. сьв. Арх. Мих. в Конґставн, О. К. Шелевач, Town, O.

Від. 141. Бр. сьв. О. Ник. в Литл Фа[illegible] Н Й. І. Корчиньский, [illegible] В. Млічковский, кас., Ст. [illegible]родиский, секр. Міт. другої неділі по першім. St. Harodyn[illegible] 110 Furnace St., Little Fal[illegible] N. Y.

Від. 143. [illegible] сьв. Димитрія в [illegible] Па. А. Лишеґа пред., [illegible]оклах, кас., Ст. Мацко, [illegible] Міт. послідної неділі в місяцю. Адр.: St. Macko, Box 2[illegible], Windber, Pa.

Від. 144. Тов. Тисьмениця в Ню-Йорку. Мих. Угорчак перд., П. Підлуский, кас., Ів. Коцкий, секр. Мітинґи відбувають ся кождої першої і третої суботи в місяцю під ч. 134 „Tompkins Square Hall" E. 7-th St. Адр: John Kocki 319 E. Houston Str. New York, N. Y.

Від. 145. Бр. Неп. Зач. Пресьв. Бог. в Алтона, Па. Ф. Сенків предс., М. Хробак кас., Ів. Кучановский секр. Адр.: John Kuchapowskyj, Box 572, Altoona, Pa.

Від. 146. Бр. сьв. П. і П. в Мікісракс, Па. Ст. Блажовский, предс., Й. Михневич, кас., Ів. Фаль, секр. Міт. 3-тої неділі по першім. Адр.: John Fall, Box 663 McKees Rocks, Pa.

Від. 147. Бр. сьв. Арх. Мих. в Алентавн, Па. П. Вахна, пред., М. Брудняк, кас., Д. Клеман, секр. Міт. що третої неділі по пол. о 4 год. Адр.: D. Kleman, 217 Tilchman St., Allentown, Pa.

Від. 148. Бр. сьв. О. Ник. в Каліфорнії, Па. Іван Бриндзя прд. Н. Бибель кас., Д. Кіра секр. Мітинґи в кожду першу неділю по першім. Адр.: D. Kira, Box 32, California, Pa.

Від. 149. Бр. Пресьв. Богородиці в Вест Сенека, Н. Й. Т. Петришин, предс., М. Миськів, кас., П. Канцар, секр. Мітинґи по 10-ім в неділю. Адр.: Peter Kancar, 529 Ingham St., West Seneca, N. Y.

Від. 150. Бр. сьв. О. Николая в Ірвона, Па. П. Дорошич предс., М. Паславский кас., Алек. Сікоряк, секр. Адр.: A. Sikoriak, Box 55, Rosebud, Pa. Clearf. Co.

Від. 151. Бр. пресьв. Діви Марії в Алентавн, Па. Євка Заморска, предс., М. Осейчук, кас., Параньна Трач, секр. Адрес: c/o Rev. Nestor Dmitrow 720 2nd St., Northampton, Pa.

Від. 152. Бр. Пр. Бог. в Гомстед, Па. М. Греха пред., А. Югаш кас., М. Болойк секр. Адр.: M. Boloik, 541 4th Ave., Homestead, Pa.

Ali. 153. Бр. сьв. О. Ник. в Бервик, Па. Ник. Слепко, предс., Ів. Бурлич, кас., А. Мацко, секр. Міт. по 10-ім в неділю. Адр.: And. Macko, 315 Station B. West Berwick, Pa.

Від. 154. Бр. сьв. П. і П. в Ню Брітейн, Конн., П. Зятик, сек., Мітинґи відбувають ся кожду першу неділю в місяци. Адр.: M. Ziatyk, 24 Clark St. New Britain, Conn.

Від. 155. Товариство Запорожска Січ в Перт Амб[illegible], Н. Дж. Предсідатель Семен Вархол, предс., П. Кріп, кас., К. Пелешак, секр. Мітинґи другої неділі в місяцю. Адрес: K. Peleshak, 706 State St., Perth Amboy, N. J.

Від. 156. Братсво сьв. Петра і Павла Шатерой, В. Ва. Йосиф Федро, предс., Кирило Карляк, кас., Іван Савкулич, секр. Адр.: John Sawkulycz, Box 103, Chattaroy, W. Va.

Від. 157. Братство сьв. Димитрія, в Донора, Па. П. Ятчишин, пр., Н. Кічан. секр. С. Яблоньский, кас. Адр. N. Kiczan, Box 194, Donora, Pa.

Від. 158. Братство сьв. Володимира, Ню Кенсінґтон, Па. Василь Катиновский, предс., Василь Кузьмиха, кас., Петро Кузьмиха, секр. Мітинґи в другу неділю по першім. Адр. Peter Kuzmyha 1252 4th Ave. New Kensington, Pa.

Від. 159. Братство сьв. Петра і Павла в Геркімер, Н. Й. Михайло Бурчицкий, предс., Мих. Шеремета, кас., Северин Середа секр. Мітинґи другої неділі по першім. Адр.: 231 Perry St., Herkimer, N. Y.

Від. 160. Братст. сьв. Юрія в Jamaica, L. I., N. Y. Лко. Притика, предс., Петро Болюх, кас., Стефан Бергун, секр. Мітинґи в неділю по десятім. Адр.: Steph. Werhun, 121½ Rokaway Road, Jamaica, L. I. N. Y.

Від. 161. Братство сьв. Петра і Павлаі Товер Ситі. Па. Г. Замбар. предс., Горняк. кас. Михайло Люц секр. Мітинґи відкожду неділю по 15. Адр.: M. Lutz, Box 141 Tower City, Pa.

Від. 163. Товариство Зоря в Edmonton, Alta., Can. Лазорук Ґабрієль, предс., Павло Рудик, кас., Василь Семака, секр. Адреса: Semeka Wasyl, 413 Izabella St.. Edmonton. Alta. Canada. Мітинґи відбувають ся другої неділі по 1-м.

Від. 164. Бр. сьв. Йоана Хрестителя в North Hadley, Mass. Іван Яцишин предс., Ілько Бак кас., Гілєр Бішко секр. Мітинґи відбувають ся третої неділі в місяцю в гали п. Г. Бішка. Адр.: Harry Bishko, Box 132, North Hadley, Mass.

Від. 165. Бр. сьв. Йоана Богослова в Пітебурґу, Па. Сенько Дволіт предс, Пилип Бабіцкий кас., Іван Паславский секр. Мітинґи відбувають ся в трету неділю по 1-шім в гали Просьвіта під ч. 109 7-th St. Адр.: John Paslawski, 1212 Gorman Alley, Pittsburg, Pa.

Від. 166. Бр. сьв АА. П. П. в Барнесборо. Па. І. Уода, предс.. М. Чорний кас., І. Ґуфрей секр. Мітинґи в першу неділю по 15-ім. Адр.: John Gufrej, Box 27, Barnesboro, Pa.

Відд. 167. Бр. сьв. АА. П. П. в Cumbola, Pa. В. Шпунар пр., Й. Алекс кас., С. Грабар секр. Мітинґи в першу неділю по першім. Адр.: Sem. Grabar, Box 36, Cumbola, Pa.

Відд. 168. Бр. сьв. О. Ник. в Amsterdam, N. Y. К. Юр[illegible]вич предс., Н. Рельо кас., Д. Михальчишин секр. Міт. в першу суботу по першім. Адр.: D. Mychalchyshyn, 41 Milto St., Amsterdam, N. Y.

Відд. 169. Бр. сьв. Ів. Хрестит. в Скрентон, Па. І. Дросель предс., А. Ма[illegible]тин кас., П. Госдулич секр. Мітинґи першої неділі в місяци. Адр.: Peter Gosdulich, 440 Alder St., Scranton, Pa.

Відд. 170. Бр. сьв. Ів. Хрестит. в Chauncy, Pa. (Luz. Co.) В. Ґрещук, предс., М. Мупак. кас., І. Терпливець, секр. Мітинґи відбувають ся другої неділі по 1-ім в гали І. Терпливець.

СЬМІШНЕ.

А: Уже від шістьох місяців учу ся грати, та думаю сими днями дати концерт...

Б: знаменито!... В сей спосіб найпевнійше дізнаєтесь, хто ваш правдивий приятель..

— Подумайте собі добродію що як ми були під північним бігуном, то з великого зимна аж нам огонь замерз, так що поломінь ми мусіли рубати сокирами..

— Фіі.... добродію! То еще дурниця. То як я був в Африці, під екватором, то панували там такі спеки, що ми мусіли давати куркам лизати кусники леду, бо інакше зносили уже варені на твердо яйця...

В жидівській школі на науці релігії говорить ся про сьвятковане шабасу. Одно, мале жиденя питає рабіна:

— „Як мене в шабес укусить блоха, чи я можу єю забити".?

— По довшім роздумуваню каже рабін: „Так є, ти можеш!..."

— „А як мене в шабес вжалить вош — питає жиденя дальше — то чи можу єю забити?..."

— На се рабін: „Ні!..."

— Здивоване питає жиденя: „А то чому!?."

— Блоха втікає, то як зловиш, то треба зараз роздусити, але вош буде спокійно чекати аж до другого дня, то ти на се маєш час!..."

Єго власноручним письмом.

Szanowny Panie
Zawiadomiam Pana
że Tytoń i Zegarek o-
trzymałem w dobrym
porządku i akuratnie
tak jak było ogłoszone
w Gazecie za co Panu
dziękuję gdyż tytoń jest
jest bardzo dobry każ-
dy chwali komu tylko da-
łem próbować w krotce
kilka osób Panu nade-
szlu pieniędze po tytoń

Z uszanowaniem

Franciszek Chłopecki

Name F. Chłopecki
Town 4 Cottage
State Schenectady N.Y.
County

Се єсть тілько оден з соток других листів, котрі одержуємо від наших задоволених костумерів.

Лист сей оголошуємо щоби переконати Вас, що люде суть дуже задоволені нашим тютюном, нашими коштовними преміями і нашим трактованєм їх. Єсли-б они не були задоволені они не писали би нам такі листи.

Той золотий зиґарок даром

красний, окладинки з обох сворін, гарно вироблені, в осередку дорогі камені, як також тримає добре час. Зиґармістри в сторі цінять єго $23.00 Ґварантований на 20 літ.

Ми хочемо пару людей в кождім місті **помочи нам адвертайзмувати** наші доброго ґатунку файки і цигаретовий тютюн, ґатунок до якого билисте звиклі курити в Европі, і котрий Ви любите.

Ми пішлемо Вам за $6.00 вартости нашого тютюту, всякого рода. Австрийского, Босняньского. Російского, Турецкого і Герцеґовіньского. Скоро отримаєте наш тютюн дайте знати і спробовати своїм приятелям, а они охочо розкуплять всьо від Ва і певно всі схотять щобисьте заоддерували більше про них. Богато наших помічників в адвертайзмованю. пишуть нам що розпродають за 6 дол. наш тютюн скоро го дістануть.

Дайте Вашим приятелям нашу адресу так, щоб знали где купити в пришлости того тютюну. За тую услугу від Вас дамо Вам наш гарний 23 дол. золотий годинник задармо.

Памятайте що гроші будуть звернені будь котрому костумерови єсли буде незадоволений.

Пришліть нам наперед 50 цнт. почтовими марками решту 5.50 дол. заплатите С. О. П. в Вашім експресовім офісі при одбераню пакунку. **Зиґарок і тютюн буде в тім самім пакунку.** Посиламе з позволенєм обглянути закім заплатите.

Ся оказія буде за короткий час, тож ордируйте сейчас.

Адрес: **European Tobacco Co.**

DEP. 51. 33 LEONARD STR. NEW YORK, N. Y.

Дорогі Брати Родимці!

Один однісенький в Америці Русин академик на лікарскім факультеті не може докінчити своїх студій хоть бракує єму лише послідного іспиту, а то з причини браку средств матеріяльних. Сирота не маючи з відки роздобути гроша на оплату за науку ($100.) і на прожиток хоче перервати студії. В імени людскости і народної солідарности просимо Дорогих Братів краян о поміч для чоловіка давшого вже докази свого щирого руського серця і патріотизму. Пожичте, а він відплатить ся колись не вдовзі. Складки прошу слати, на адресу:

R. Rev. S. S. Ortyńskyj
greec cath. bishop
1105. N. 63 rd. street
Philadelphia Pa.

Олекса Пристай,
парох McAdoo, Pa.
Дм. Капітула, куратор.

З новим 1908 роком в Київі заходом Україньского видавництва „РАНОК" друковати ся буде новий збірник

„Україньска Муза"

Поетична антольоґія під редакцією Олекси Коваленка в 12 випусках; виходитиме 1 число кождого місяця починаючи з 1 січня (января). В антольоґію увійдуть твори всіх україньских поетів. В кождім випуску будуть твори 10 поетів (більше, як по 100 поезій) нових і вже друкованих раньше, з портретами і біоґрафіями поетів, заставками і вінєтками. Збірник буде великого формату і матиме до 1.200 ст. Ціна кождого окремого випуску 25 коп., з пересилкою 30 коп.; а по передплаті 2 рублї за всі 12 випусків, з пересилкою 2 р. 50 к. Можна на виплат: 1 руб зараз, 1 руб. 1 марта і 50 коп. 1 липня (юлія). Гроші посилать: Київ, Іванівска улиця ч. 75 Олексі Коваленкові.

THE DERBY
SAVING'S BANK
DERBY, CONN.
Інкорпорований 1846.
Депозитів $4,152,296.61
Надвишка $457,379.00
Має 9153 депозитів.
Впозичає малі підручні банки своїм депозиторам.
Допозити вложені на або перед 10-им кождого місяця приносять процент як за повний місяць.
Позички уділені на Real Estate колектує з домами. 37—10

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ БАНК
в Шенандорі, Па.
Капітал $100.000.00
Надвишка 150.000.00
Нерозділені зиски 22.437.34
Депозити около 1.000.000.00
Банк сей має найбільшу надвишку з всіх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Держав переховує в нім свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополудни.
Принимає вклади від доляра почавши.
Хто хоче, аби єго гроші приносили процент, нехай їх вложить до
Першого Народного Банку в Шенандоа, Па.

Звертаємо увагу усіх Вп. Родимців що одиноким управненим до пересилки гроший на стейт Коннектікот є
ГАВРИЇЛ ДЗЯДИК,
130 Main Str., Derby, Conn.
який є нотарем публичним і має навгію в стейті в сумі 10.000 долярів.
У всякій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купна і продажи і т. д. Полагоджує справи військові як увільнення від асентерунку, контролї, вправ і т. п. Продає шифкарти на всі лінії корабельні. Міняє і пересилає гроші до всіх країв. Провадить робітниче бюро у якім мож дістати всілякі роботи.
Тому, Родимці, проч з чужими а удавайте ся лиш до:
GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn.

UNION
Ticket Agency
ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lackavana Ave.
SCRANTON, PA.
Найлїпше місце, де можна купити шіфкарту до старого краю, як також переслати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по таній цїнї.
Даємо також позички на морґіч. 42

РУССКАЯ ПРОГРЕССИВНАЯ ГАЗЕТА
„РУССКІЙ ГОЛОС"
В АМЕРИКѢ.
выходит по Пятницам
Особенное вниманіе посвящено освободительному движенію в Россіи и ознакомленію русских с Соединенными Штатами.
Подписная цѣна:
На год..... 2 доллара
„ 6 мѣсяц. ..... 1 доллар
На сроки меньше 6 мѣсяцев—по 20 с. в мѣсяц.
Плата за объявленія:
Для банков и крупных фирм:
Одна строчка петита .....10 с.
Для частных объявленій ..... 5 с.
Для ищущих работу ..... 3 с.
ПОДПИСКА И ОБЪЯВЛЕНІЯ ПРИНИМАЮТСЯ ВКОНТОРѢ "RUSSKY GOLOS
56 Third Avenue, New York City.
Телефон, 2826 Stuyvesan.

Frank Posluszny
Готельник
Найлїпші тутешні і імпортовані напитки.
Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.
Телефони:
Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South
1109 Carson St.
PITTSBURG, PA.

J. M. 17 Каратовий Колїйовий зиґарок
Наші, з 25-лїтною ґваранцією золочені верхи годинника суть найлїпші і найкрасші, коли небудь продавані за сю цїну. Верх красно вироблений золочений осередок. Ґваранція на 20 літ. Для жінок і мущин відмінні розміри. Годинки ті радо уживані через усіх працюючих при желїзницях. Щоби доказати наше довіре в годинках і в вашім осуді висилаємо годинки на яку небудь адресу на С. О. D. за 5.75 дол. і за оплаченєм експресу, а також позваляємо екзаміновати єго. Єсли окажесь недобрий, неплатіть одного цента. Даємо даром до кождої годинки золочений ланцушок. Одна годинка даром, сли купуєте шість.
R. A. Freter & Co., -14
52 Dearbon St., Chicago, Ill.

TELEPHONE 2085 ORCHARD.
Н 16 ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ
РУСКИЙ АДВОКАТ
404 GRAND St. NEW YORK.

Digitized by SVOBODA NEWS.COM

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

Капітал і Надвишка $700.000.00
Депозити 4.700.000.00

Пересилає також гроші до краю, продає шифкарти, виробляє контракти, полагоджує справи військові, а від вложених грошей платить 4 процент.

Банк сей затверджений експертом стейту.

Розмовляє в нім по руски.

Corner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

РУСИНИ! Ели хочете дістати добру і тану домовину і щоби похорон виносив Вас як найтаньше, удайтесь до:

JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN.

Telephone Calls Office 52—2.
,, ,, House 18—2.

А подякуєте і пізнасьте чесного чоловіка.

Dr. E. J. LARKIN
Дентист. 49-38

Офіс отворений від 7-ої рано до 8 ої пополуд. В неділї від 10-ої год. рано до 12 полуд.

24 Elizab th Street, Derby, Conn

ВСЯ РОБОТИ ҐВАРАНТУЮТЬ СЯ.

Офіс коло Derby Gas Company.

K. G. CIESLAK,
ФОТОГРАФ.

Ели хочете з малої фотографії зробити великий портрет, то пришліть мені малу фотографію, а я Вам з неї зроблю таку велику як лиш хочете.

2737 PENN AVE.,
12th & CARSON STS. S. S.
PITTSBURG, PA.
710 BRADDOCK AVE.
BRADDOCK, PA.

THE FIRST NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал $50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски $93.000.00
Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк в Скулкил Каунті.

Провадить загальний банковий бізнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частий сьвіта Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 літ і виносять тепер около $500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Klauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі від 8 ої до 10-ої год. рано від 2 ої до 4-ої пополудні, від 7-ої до 10 ої вечер.

Old Phone 1269—B

Dr. Teofil A. Starzynski
ЛІКАР.

Лічить всілякі хороби, жіночі мужескі і діточі — совістно.

Вилічене, если можливе, гарантує.

Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополудни
від 7 до 9 вечер.
15th Str. S S.
PITTSBURG PA

HOWARD ALBERT,
Аптикар.

Продає всілякі ліки по найнижших цінах. Ліки Севери.

ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хрести, памятника.

Pig Пайн і Маркет улиць,
ПОРТ КАРБОН, ПА.

ДОКТОР ШТАИН.

Урядує: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер.

18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

Стефан Рябець

має у себе найліпші напитки, цигари і папіроси. Має також добре заряджену гросерню.

— СПРОБУЙТЕ! —

Mahanoy Plane. Pa.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ

Спис книжок, які продаємо:

* Америка	15 ц.	Народний рух австро-угорских Русинів	15 ц.
* Ангел та пустельник і т. і.	15 ц.	Новий Завіт	4 дол.
Біблія Великa	2 дол.	Образки і загадки	10 ц.
Борба класс і чому робітники організують са	15 ц.	Оповідання	15 ц.
* В Старім і Новім краю	25 ц.	Оповід. про загадких богів	10 ц.
* Гріхи міліонерів і т. п. С. 7	15 ц.	Пестрі звуки	75 ц.
Дещо з історії православної церкві в Америці	10 ц.	Про відступників від рос. православія	10 ц.
Дещо про звірята	10 ц.	* Про пугро земні	25 ц.
* Дві девади і т. п. С. 5	15 ц.	Підземні скарби	25 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога С. 6	15 ц.	Покуса	10 ц.
Драгоманів	15 ц.	Псалтир	1 дол.
* Емігрант	15 ц.	Руско-англійский словар.	10 ц.
Журавлі	10 ц.	* Релігійні вірования старинних народів	20 ц.
Житє Ісуса Христа	1.50 дол.	Смерть	10 ц.
* Житє, заробки, організації і т. п. в Своб. Державах	15 ц.	*Стародавні казки та оповідання	15 ц.
За красою	дол.	*Степові люде	15 ц.
Земельне питанє	15 ц.	*Стрийк	20 ц.
Зуб за зуб	10 ц.	*Стріляй на смерть, робітнича драма	15 ц.
* Казки про Жидів	15 ц.	Унія в Америці	20 ц.
Історія Руси з обра	10 ц.	*Хто з чого жие	15 ц.
Капітал і праця	15 ц.	* Які то є люди на земли з 20 образками	50 ц.
* Книжка Рахункова	50 ц.	* Як мужик ходив до царя правди шукати	15 ц.
Марія	10 ц.	* Через кордон	15 ц.
*Многостраждальний народ. оглядінстрії українського народу	20 ц.		
*На сеченим Грішник	20 ц.		

Пишіть на адрес:

Swoboda, 184 Hudson St., New York

$5.25 „EMPIRE SPECIAL" in 23 JEWELED Добрий Колійовий Годинник.

Найліпший зиґарок, колинебудь офіровиний за таку ціну, спеціяльно вибраний камені, добрий регулятор Правдиві срібні окладинки. ҐВАРАНТОВАНИЙ на 20 ЛІТ. Один з найстарших зиґарників сего міста пішле сей годинник на якунебудь адресу за отриманєм 5.25 дол. або за післяплатою до вашого найближчого офісу експресового до осмотреня его. Если неподобаєсь вам — не платіть, але если завважаєте, що зиґарок рівнає ся 3500 дол. коліжовому зиґарикови заплатіть на експресі 5.25 і кошт пересилки. Один зиґарок даром як купите шість. Катальог за дармо. Адрес: R. A. FREYER, 52 Dearbon St., Chicago, Ill.

DUST PROOF

МУЖЕСКІ І ЖЕНЬСКІ ФАСОНИ 46-6

35.00 дол. Годинник на кредит!

Тілько 1.00 дол. місячно. 10 місяців часу до заплачення.

Найбільша способність яка була коли. Той зиґарок має грубо позолочувані окладинки, красно вироблені, в найновійшим стилю. Суть ґварантовані на 25 літ. Можна собі вибрати до вподоби осередки Elgin, Waltham, Hampden чи Tavannas. Тоті осередки суть найліпші і тримають регулярно час, їх добрість є знана всім. Найновійші вироби їх на неограничений час цілком задовольняючі, красні 35.00 дол. зиґарки офіруємо за 17.50 дол. Гроший не жадаємо наперед, вишлемо вам для оглянєня до вашого найблизшого експресового офісу. Если сподобаєсь вам се найбільше таке купно в теперішнім часі, то заплатіть на експресі 7.50 дол. за посилку а аґент дасть вам годинку. Решту се є 10.00 дол. будете платити по 1.00 що місяця. Ми вам кредитуємо Неберем жадної забезпеки, тілько звичайний ордер на письмі, що хочете зиґарок і що заплатите за него. Запамятайте, щосьте посідателем зиґарка, платячи за него. Кождому, хтобн хотів заплатити від разу за сей зиґарок дамо за 15.75 д.

Excelsior Watch Co. 1004 Central Bank Bldg., Chicago, Ill.

ТОВАРИСТВО ТОРГОВЕЛЬНО ПРОМИСЛОВЕ

„Сокільский Базар

спомагаюче зареєстроване з обмеж. порукою у Львові.

Вписове 2 кор. Уділ 25 кор. Стопа процентова від вкладок 5 пр.

ПРОДАЄ:

Вишивані сорочки від 2—5 долярів Вишивані обруси 10—20 дол. Ланцушки з пацьорків по 1 і 2 дол. Пояси з пацьорків від 2—5 дол. Гуцульскі киптарі від 5-10 дол. Гуцульскі фартухи від 1-5 дол. **Козацкий кундур** від 25-100 дол. **Сокільский кундур** від 12-20 дол. **Козацкі шапки** від 1-2 дол. Гуцульскі вироби з дерева вибивані пацьорками, як тарелі, пушки, коробки — ціни ріжні. Портрети крейдкові з фотографій по 3 доляри. **Перепискі картки українські** окрашені вишивками, Святочні і інші по 2 центи. Картки з гербом України Лев і св. Михайла по 4 цнт. Такі самі портрети по 20 цнт. Портрети Шевченка Хмельницкого і інші в рамах по 10 дол. **Українські монограми до шафту ціла книжка 345 монограмів 3 д. л. Книжки до вишивання доляр 1 пів.**

Замовлені річи висилаємо зараз, на перто належить прислати: За посилку 5 Kg. платить ся 1 дол. Русини! жадайте від купців наших товарів. Льокайте гроші на ощадність в нашім Тов.

Дирекция Тов. Сокільский Базар у Львові ул. Руска Ч. 20. 47-15

Смачну і пахучу каву

можна осягнути лише тогди, коли зробимо ей відповідно. Если хочете пити найліпшу каву, уживайте

Славної Франкової Домішки.

Она додає каві лучшого запаху і смаку; нейтралізує всі шкідливі части кави, так що не потреба обавляти ся злих наслідків по уживаню ей. Есть також богато дешевшою.

Богато людей незнає, що Правдивої Франкової Домішки можна купити в Злучених Державах. Ей продають по всіх первородних гросерних. Уважайте лише, щоби на кождій пачці був наш знак — млинок кавовий і імя ФРАНК.

HEINRICH FRANCK SOHNE & CO
Американська філія — Flushing, N. Y.

БАНК РУСКИХ ЕМІҐРАНТІВ

Заінкорпорований в Стейті Ню Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

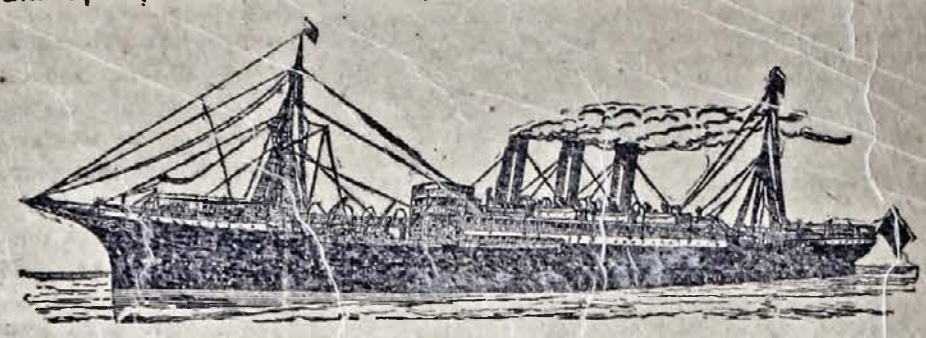

184 Hudson St., New York, N. Y.

Банк сей залагоджує слідуючі справи:

1) **Пересилає гроші** до всіх країв і держав сьвіта по цінах можливо найтаньших і як найскорше.

2) **Продає шифкарти** на ріжні лінії корабельні до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії на своїх головних офісах в Ню Йорку.

3) **Виробляє повновласти,** контракти купна і продажи заосмотрені підписом конзуля; перепроваджує продеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокрайовими властями при помочи звісних старокрайових нотарів і адвокатів.

4) **Полагоджує справи військові,** як: увільнене від асентирунку, військової контролі, увільнене від вправ і т. п.

5) **Виробляє паспорти** для ситизенів виїздячих до краю.

6) **Дає поради в процесах** против компаній в разі каліцтва, смерти, невинайдені пейди і в других правних американських справах.

7) **Міняє гроші** — старокрайові на американські і американські на крайові цінами бічучого курсу.

Крім сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїжджають до Ню Йорку а не суть обзнайомлені з ним. Банк Руских Емігрантів вкладає гроші на процент до американських і крайових банків.

Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Руский Народний Еміграційний Дім в Америці.

З поважанєм

Дирекція: Г. Дзядик предс., А. Савка місто-предс., К. Кирчів кас., С. Яновский секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULTZ,
Контрактор і будівничий.

Всі роботи полагоджує сей час і точно, як також подає ціни на всілякого рода роботи. 36

АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

Взірців оправ, шапок, шапок; відзнаки, хоругви, уніформи. Цінник і пробка висилає дарем.

Можете писати до нас по руски, словенськи або польски.

R. H. MORGAN, 13 N. Main St., Shenandoah, Pa.

MERCHANTS NATIONAL BANK
Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.
Депозити вище пів мілїона долярів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередною контролею того: уряду.

Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в якім містить ся почта.

Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує що року тисячі долярів процентів своїм костумерам, котрі мають в нім свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.

Merchants National Bank
на розі улиць Мейн і Лойд,
Shenandoah Pa.

Оден з найбільших броварів в Америці.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз попробує сего пива, того иншого вже не буде пити.

Голова від него ніколи не болить, бо есть здорове і поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗРЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333.
Night Call 4354.

The **OLIVER Typewriter**

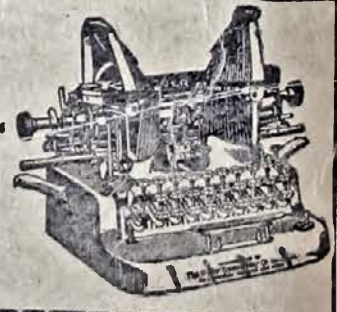

МАШИНА ДО ПИСАНЯ З ВИДНИМ ПИСЬМОМ.

Найліпша клявятура. Нагороджена всюди. Катальоги даром. Пишіть по ню на адрес:

THE OLIVER TYPEWRITER CO.
310 Broadway, New York, N. Y.